

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Hospodaření města a zřízených neziskových
organizací**

**The Economy of Municipality and established
non-profit organizations**

Nikola Jirglová

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Hospodaření města a zřízených neziskových organizací“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 25. dubna 2022

v.r. Nikola Jirglová

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala své vedoucí bakalářské práce, paní Ing. Pavlíně Hejdukové, Ph.D. za velmi cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat panu starostovi města Manětín, Mgr. Josefu Gilbertu Matuškoví, paní tajemnici Ing. Evě Vaňkové, účetní rozpočtových organizací Naděždě Smutné za vstřícné odpovědi k položeným otázkám. V neposlední řadě bych ráda poděkovala také své rodině za podporu.

Obsah

Úvod	9
Cíl práce, data a metody.....	10
1 Charakteristika územních samosprávných celků	11
1.1 Obce.....	11
1.1.1 Orgány obce.....	13
1.2 Kraje.....	15
1.2.1 Orgány kraje	16
2 Finanční hospodaření územních samosprávných celků a příspěvkových organizací obce.....	17
2.1 Rozpočet územního samosprávného celku	17
2.2 Příjmy rozpočtu obce	23
2.2.1 Daňové příjmy	24
2.2.2 Nedaňové příjmy.....	26
2.2.3 Kapitálové příjmy	26
2.2.4 Přijaté transfery	26
2.2.5 Návratné zdroje.....	27
2.3 Výdaje obce	27
2.4 Financování příspěvkové organizace.....	29
2.4.1 Financování školských zařízení ze státního rozpočtu.....	30
3 Představení města Manětín a jeho charakteristika.....	34
3.1 Historie města	34
3.2 Organizační struktura města	35
3.3 Příspěvkové organizace města	35
3.3.1 Základní charakteristiky základní školy Manětín.....	36
4 Analýza hospodaření města Manětín	38
4.1 Struktura rozpočtů, salda a financování za období (2017–2021)	38
4.1.1 Příjmová stránka města	39
4.1.2 Výdajová stránka města	43
5 Analýza hospodaření Základní školy Manětín	47
5.1 struktura rozpočtů, financování Základní školy Manětín	47
5.1.1 Příjmová stránka Základní školy Manětín	48

5.1.2 Výdajová stránka Základní školy Manětín.....	49
Závěr.....	51
Seznam použitých zdrojů.....	55
Seznam tabulek.....	60
Seznam obrázků	61
Seznam grafů	62
Seznam příloh	63
Přílohy	64
Abstrakt.....	69
Abstract	70

Úvod

Obec představuje základní územní jednotku veřejné správy. Jedná se o veřejnoprávní korporaci v podobě právnické osoby. Finanční řízení řízených měst je předmětem mnoha let výzkumu. Kromě odborníků v oboru by se finančním hospodařením měst měli zabývat i samotní občané, protože obec hospodaří s veřejnými prostředky ovlivňujícími kvalitu jejich životů. Povinností všech obcí je respektovat při výkonu své činnosti pravidla transparentnosti, účelnosti, hospodárnosti a účelnosti veřejných financí. To potvrzuje zákon č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Jen tak mohou samosprávná města odvrátit problémy, které vedou k nadměrnému zadlužování a nespokojenosti občanů.

Tématem této bakalářské práce je hospodaření města Manětín a zřízených neziskových organizací v letech 2017–2021.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. Práce je rozdělena do 5 kapitol, přičemž dvě kapitoly spadají do teoretické části a tři kapitoly spadají do části praktické. První kapitola teoretické části pojednává o obecné charakteristice obce jako základního samosprávného územního celku, zde vymezeno postavení obce a kraje v systému veřejné správy, orgány obce, orgány kraje a funkce obce a kraje. Druhá kapitola se věnuje finanční problematice hospodaření obce a jejími nástrojům v podobě rozpočtového výhledu a rozpočtu. Zahrnut je i rozpočtový proces a rozpočtová skladba. Druhá kapitola také pojednává o příjmech a výdajích obce a jejích konkrétních složkách. Nakonec se také druhá kapitola zabývá charakteristikou a financováním příspěvkových organizací, konkrétně financováním školských zařízení ze státního rozpočtu. Poté hned navazuje první kapitola praktické části, která zaměřena na charakteristiku vybraného města. V dalších kapitolách se práce zaměřuje na finanční analýzu zvoleného města a zvolené příspěvkové organizace.

Cíl práce, data a metody

Cílem bakalářské práce je vyhodnotit finanční situaci města Manětín a základní školy Manětín za sledované časové období.

Teoretická část práce využívá především deskriptivní metodu a řeší odborných zdrojů. Praktická je zpracována zejména s využitím metodiky analýzy a syntetické metody. Zdrojem pro zpracování teorie i praxe jsou odborné publikace, internetové zdroje a veřejně dostupná data z MONITORU Ministerstva financí ČR.

Účelem první empirické části je analyzovat situaci rozpočtového hospodaření v minulosti a zhodnotit finanční situaci města Manětín v období (2017–2021). V druhé empirické části je analyzováno hospodaření základní školy Manětín ve sledovaném období (2018–2021). Změna sledovaného období u základní školy je způsobena povinností sestavovat rozpočet až od roku 2018, proto nelze analyzovat už k roku 2017. Aby bylo dosaženo stanoveného cíle co nejefektivněji, byla použita analýza v oblasti příjmů a výdajů města a také ukazatel provozního salda, který je podrobně specifikován ve 4 kapitole.

Empirická část práce představuje analýzu sesbíraných dat, poté je pomocí syntézy zhodnocena a shrnuta finanční situace města. Technika sběru dat je sběr statistických dat z dostupných databází.

Hlavní databáze obsahuje pouze veřejně dostupná data. Údaje o obyvatelstvu jsou získávány z demografické databáze centrálně řízených měst České statistické. Finanční údaje jsou získávány ze zpráv o plnění rozpočtu města a rozvahy města, jež jsou zveřejněny v databázi MONITOR Ministerstva financí ČR. Ostatní informace jsou zveřejněny na oficiálních stránkách města a základní školy.

1 Charakteristika územních samosprávných celků

„Územní samospráva je realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo je spravování určitého území menšího, než je stát na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek.“ (Peková a kol., 2008, str. 108).

Jak uvádí Peková a kol. (2008) v ČR má samospráva bohatou historii. Územní samospráva vznikala buď přirozeně, tzn. města a obce vznikala osídlením menším nebo větším počtem obyvatel, kteří žijí na stejném místě, anebo uměle z nařízení státu. Náš stát prošel mnoha etapami v oblasti územní autonomie, od centralizace k třístupňové autonomii. Od roku 1990 začala obnova zmíněné územní autonomie, tak jak ji známe, do dvou typů územní autonomie.

Současná podoba české územní samosprávy je založena na dvou celcích – obcích a krajích (Hejduková, 2015), jak dále definují právní předpisy, zejména zákon o obcích a zákon o krajích.

V daném státě musí být vytvořeny legislativní a ekonomické předpoklady pro existenci a fungování samosprávných územních celků. Legislativa prostřednictvím stanov vymezuje vznik a umístění jednotlivých stupňů územní autonomie, stanoví jejich pravomoci, upravuje organizaci a vnitřní členění, a nakonec definuje určující vztah mezi územní autonomií a státem. Mezi ekonomické předpoklady patří získávání finančních prostředků na provoz celého autonomního území a následně vlastního majetku, sestavení vlastního rozpočtu a jeho správa (Provazníková, 2015).

1.1 Obce

Obec je podle zákona o obcích nejnižší samosprávný celek, který je zároveň samostatným hospodářským subjektem a základní územní jednotkou státu.

Podle Pekové (2008) je v Evropské chartě místní samosprávy zakotveno právo na místní samosprávu obcí. Postavení obce je specifikováno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a v Ústavě ČR.

Obec může zabírat jedno nebo i několik katastrálních území a zároveň je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku. Na základě dohody se mohou sloučit dvě nebo více obcí. Po sloučení tvoří území

obce území slučovaných obcí (Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů).

Ve zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích v §1 stojí: „Obec je základním územním samosprávním společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“

Obec je dle Pekové (2008) vymežují tři základní znaky:

- území;
- občané;
- samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce, tzv. působností.

Občanem obce je fyzická osoba, která má na území obce trvalý pobyt a je státním občanem České republiky. Občané obce starší 18 let mají navíc právo volit a být voleni do zastupitelstva, hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva nebo k návrhu na rozpočet obce a v neposlední řadě nahlížet do rozpočtu obce (zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů).

Dle Pekové (2011) občané mohou zasahovat do záležitostí obce:

- **přímo** dobrovolnou prací, účastí na schůzích, zasedáních nebo v místním referendu;
- **nepřímo** zvolením zástupce do zastupitelstva obce.

Na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obec vykonává své činnosti:

- Samostatná působnost – v České republice to znamená, že obce mohou samostatně rozhodovat v rámci zákona, např. mohou zřizovat obecní policii, právnické osoby a organizace coby další součást rozvoje města;
- Přenesená působnost – tato funkce se řídí zákonem o obcích a některými zvláštními zákony. Pro každou obec v ČR je rozsah působnosti jiný, např. vedení matriky, vydávání stavebních povolení a evidence občanů.

Podle zákona č. 314/2002 Sb., přenesené působnosti členíme obce na tyto kategorie:

- obce;
- obce s matričním úřadem;
- obce se stavebním úřadem;
- obce s pověřeným obecním úřadem;
- obce s rozšířenou působností.

Podle webu Ministerstva vnitra České republiky je v k roku 2016 v Česku 6 254 obcí se základní působností, s matričním úřadem 1 230 obcí, se stavebním úřadem 618 obcí, s pověřeným obecním úřadem 388 obcí, a nakonec obcí s rozšířenou působností 205.

1.1.1 Orgány obce

V České republice jsou orgány definovány v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada obce, starosta obce a obecní úřad. Všechny tyto orgány jsou podrobněji charakterizovány níže.

Zastupitelstvo

„Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů před dnem voleb do zastupitelstev v obcích.“ (Zákon č. 128/2000 Sb., § 67).

Počet členů zastupitelstva se stanoví podle počtu obyvatel a podle velikosti územního obvodu (viz Tab. 1).

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva obce

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
do 500	5–15
nad 500 do 3 000	7–15
nad 3 000 do 10 000	11–25
nad 10 000 do 50 000	15–35
nad 50 000 do 150 000	25–45
nad 150 000	35–55

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 128/2000 Sb., § 68, 2022

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán, který může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech, kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje. Jednání zastupitelstva jsou veřejná. Pravomocí zastupitelstva obce je schvalovat program rozvoje obce, zřizovat a rušit příspěvkové organizace, schvalovat rozpočet obce, vydávat obecně závazné vyhlášky obce, navrhnout změny katastrálních území uvnitř obce atd.

Rada obce – je výkonným orgánem, který má lichý počet členů. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce rozhoduje jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Rada obce je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy rady. Rada se schází dle potřeby a její jednání je neveřejné. Na jednání rady obce se připravují návrhy pro jednání zastupitelstva obce.

Starosta – zastupitelstvo obce z řad svých členů volí do funkce starostu a místostarostu. Starosta zastupuje obec navenek, za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Pokud není přítomen, je zastoupen místostarostou. Starosta obce reprezentuje obec a odpovídá za včasné přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok a za informování veřejnosti o činnosti obce, plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce atd. Starosta spolu s místostarostou podepisují právní předpisy obce.

Obecní úřad – v čele obecního úřadu je starosta. Členy obecního úřadu jsou starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu, zaměstnanci obce (pracovníci úřadu). Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo starosta, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi, dále také vydává spisový řád, skartační řád a pracovní řád obecního úřadu a další vnitřní směrnice obecního úřadu, nevydává-li je rada obce.

Jednou z pravomocí i v samostatné působnosti obce je podle § 23, odst. 1, zákona č. 250/2000 Sb., zřizovat své organizace. Příspěvkové organizace jsou závislé na rozpočtu zřizovatele. Na rozdíl od organizačních složek, které nejsou právními osobami, příspěvkové organizace územních samosprávných celků nabývají samostatné právní osobnosti nebo se začleňují do právnických osob.

Dle § 84, zákona č. 128/2000 Sb. zastupitelstvo města (kraje) je osobou, která zřizuje příspěvkovou organizaci místní samosprávy. Jeho povinností a pravomocí je schvalovat a zveřejňovat zřizovatelskou listinu určitého příspěvkového subjektu a podávat návrh na zápis do obchodního rejstříku. Pro zřízení školy jako příspěvkové organizace je nutné provést zápis do rejstříku škol a školských zařízení.

Náležitosti, které zřizovací listina musí obsahovat (dle § 27, odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), jsou:

- úplná identifikace zřizovatele;
- úplná identifikace příspěvkové organizace;
- vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti školy;
- označení statutárních orgánů a určení způsobu, jakým vystupují jménem školy;
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který zřizovatel předává škole k hospodaření;

- vymezení práv a povinností, které škole umožní hospodařit s majetkem a naplňovat účel, pro který byla založena;
- okruhy doplňkových činností;
- vymezení doby, na kterou je škola zřízena.

Ke dvěma událostem, zřízení a zániku příspěvkového orgánu, dochází ze zákona ke dni, který zřizovatel v rozhodnutí určí. Zřizovací listina a rozhodnutí zřizovatele musí být zveřejněny ve Věstníku České republiky; Zakladatelé jsou povinni podat výpověď do patnácti dnů ode dne, kdy k uvedené události došlo.

1.2 Kraje

V zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích je v §1 kraj definován takto: „Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.“

Vyšším stupněm dle ústavy jsou vyšší územní správní celky, kterou nazýváme **kraj** a reálně vznikly 1. 1. 2001 na základě zákona č. 347/1997 Sb. Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, je v České republice vymezeno 14 vyšších územní samosprávních celků – krajů. Rozložení jednotlivých krajů na území ČR je zobrazeno na obrázku 1.

Obrázek 1 Krajské členění

Zdroj: Český statistický úřad, 2006

Kraje jsou vymezeny podle Pekové (2008) základními znaky:

- území kraje;
- občané ČR;
- právo na samosprávu, tzn. samostatná působnost.

1.2.1 Orgány kraje

Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích v České republice mezi orgány kraje patří:

- **Zastupitelstvo kraje** – má v rámci své samostatné působnosti nejširší rozhodovací pravomoc a je jedním z nejvyšších orgánů kraje. Počet členů zastupitelstva závisí na počtu obyvatel dané oblasti. Počet členů rady je upraven krajským zákonem z roku 2000;
- **Rada kraje** – je řídicím orgánem kraje v jeho samosprávné působnosti. Zastupitelstvo kraje tvoří hejtman, náměstek hejtmana a další členové zastupitelstva, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva;
- **Hejtman** – reprezentuje kraj navenek. V době nepřítomnosti hejtmana zastupuje první náměstek hejtmana. Hejtman spolu s náměstkou jsou zvoleni zastupitelstvem z řad členů zastupitelstva kraje. Pravomoci a odpovědnosti hejtmana jsou definovány v zákoně o krajích;
- **Krajský úřad** – Dalším orgánem kraje je krajský úřad, který plní úkoly uložené zastupitelstvu nebo zastupitelstvu kraje a podporuje činnost výborů a výborů. V čele krajského úřadu stojí ředitel odpovědný hejtmanovi.

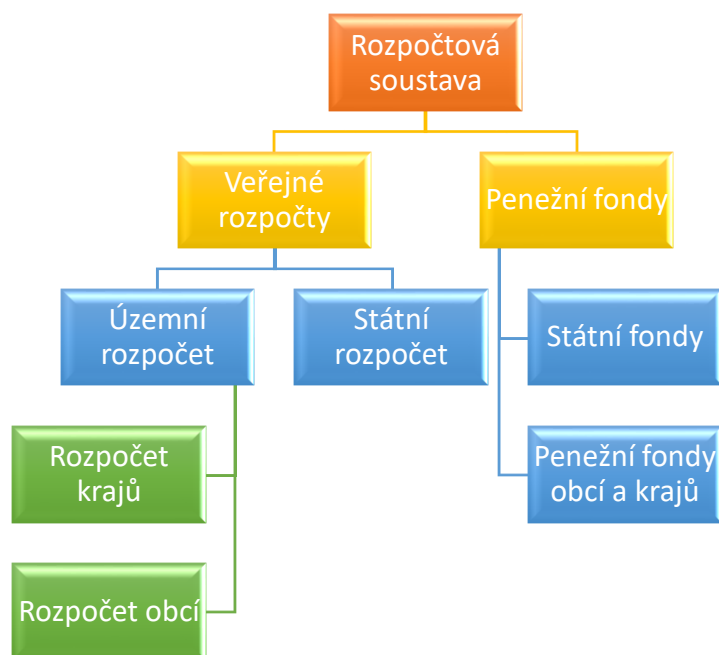

2 Finanční hospodaření územních samosprávných celků a příspěvkových organizací obce

Hlavním nástrojem finančního hospodaření samosprávných územních celků je rozpočet. Jeho zřízení, umístění, obsah a funkce jsou definovány v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Soustava veřejných rozpočtů se člení na státní rozpočet a územní rozpočet. Rozpočet a rozpočtový proces jako celek lze chápat jako nástroj pro zajištění a financování politiky města, nástroj harmonizující příjmy a plánované výdaje města. Vedení účetnictví obcí a krajů se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a podléhá povinnému auditu.

Rozpočtová soustava v České republice se skládá s veřejných rozpočtů a peněžních fondů. Konkrétní články rozpočtové soustavy jsou představeny na Obrázku 2.

Obrázek 2 Rozpočtová soustava v ČR

Zdroj: Peková, 2011, vlastní zpracování, 2022

2.1 Rozpočet územního samosprávného celku

Rozpočtové nástroje a rozpočtové perspektivy hrají důležitou roli ve finančním řízení místních samospráv. Rozpočet lze chápat jako finanční plán, který upravuje financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí. Rozpočtový rok a rok kalendářní se shodují. Územní samosprávné celky sestavují vyrovnaný rozpočet. Rozpočty mohou

být přebytkové. Pokud jsou příjmy daného roku použity pouze pro následující roky, je zde pak možnost stanovení rozpočtu a schválení schodku, kdy je možné schodek pokrýt prostředky z minulých let nebo vratnými zdroji. Dále lze rozpočet chápat jako rozvahu, decentralizovaný peněžní fond a nástroj městské politiky (zákon č. 250/2000 Sb.). Podle Provozníkové (2015) je rozpočet je také nástrojem prosazování cílů municipální a regionální politiky.

Na základě zákona č. 250/2000 Sb. rozpočet vychází z rozpočtového výhledu. Jedná se o střednědobý finanční plán rozvoje ekonomiky. Rozpočtový výhled je vedle ročního rozpočtu dalším nástrojem finančního řízení autonomních územních celků. Samotný zákon o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu tento pojem definuje jako pomocný nástroj samosprávného územního celku sloužící k dlouhodobému plánování rozvoje ekonomiky. Hlavním cílem tohoto institutu je předcházet nezodpovědnému hospodaření s veřejnými prostředky a plánovat jejich hospodaření na období delší než jeden rozpočtový rok. Je v pořádku, pokud vedení městské části předvídá a zvažuje všechny finanční závazky v případě jiných okolností ovlivňujících hospodaření obce. Rozpočtový výhled je sestaven na základě podepsaných smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let po roce sestavení ročního rozpočtu. Tato doložka propojuje rozpočtový výhled se schváleným rozpočtem příslušné územní samosprávy.

Jeho návrh je zveřejněn na webu a na úřední desce minimálně patnáct dní před tím, než je k projednání v zastupitelstvu města. V tomto okamžiku mohou občané během jednání poskytovat písemná nebo ústní stanoviska. Zveřejnění trvá dle zákona do schválení. Schválený střednědobý výhled je pak do třiceti dnů od schválení zveřejněn na webových stránkách obce, a to do doby schválení nového střednědobého výhledu pro obec. Jde sice o pomocný akt, ale pokud se samosprávný celek nepřipraví na svůj střednědobý výhled, dopustil se správního deliktu, za který může příslušný regulátor uložit pokutu až do výše 1 milionu Kč (Peterová, 2016).

Peková a kol. (2008) mezi důležité rozpočtové funkce řadí:

- Alokační funkci: přičemž alokace je nejstarší a nejtradičnější funkcí. Jedná se o nejdůležitější funkce autonomního státního a územního celku. Tato funkce slouží k financování různých potřeb v místním veřejném sektoru, resp. záruce veřejných statků;

- Redistribuční funkci: kdy redistribuce usiluje o zmírnění nerovného ekonomického a sociálního rozvoje v obcích. Použití této funkce je omezeno pouze na úroveň místní samosprávy. V případě sociálně slabších občanů může město využít pouze sociální příplatek;
- Stabilizační funkci: kdy stabilizace, která je stejně jako redistribuční funkce omezena pouze na úroveň místní samosprávy. Hospodaření autonomních územních celků může ovlivnit rozvoj ekonomického potenciálu daného území.

Konečnou fází jakékoli manažerské činnosti by mělo být hodnocení a analýza. Tuto funkci plní závěrečný účet rozpočtu, pro obce přímo podle § 17 zákona č. 250/2000 Sb. Obsahuje veškeré údaje o plnění rozpočtu v příjmech a výdajích, a to jak údaje v členění podle rozpočtové skladby, tak údaje o hospodaření s peněžním fondem a údaje o ostatní finanční činnosti. Jde přitom o hodnocení nejen hospodaření obcí, ale i hospodaření jejich příspěvkových organizací. Součástí závěrečného vyúčtování je i prohlášení o vztahu ke státnímu rozpočtu nebo rozpočtu kraje. Nesmíme zapomenout zhodnotit čerpání dotací v minulém finančním roce.

Důležitým bodem je dle mého povinnost obce nechat své hospodaření přezkoumat. Podpůrně se zde použije legislativní úprava zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, podle jehož §42, odst. 1 požádá obec o přezkoumání příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi. Zpráva o výsledku se stává součástí závěrečného účtu.

Rozpočtová skladba

Základním právním dokumentem o rozpočtové skladbě je vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě (dále jen "vyhláška o rozpočtové skladbě"), která byla zrušena a nahrazenou novou vyhláškou č. 412 zde dne 15. listopadu 2021, s účinností od 1 ledna 2022.

Tato vyhláška vymezuje rozpočtovou skladbu, která se vztahuje:

- a) na státní rozpočet;
- b) ke kontrole státního rozpočtu;
- c) ke kontrole tvorby a rozdělování rezervního fondu organizačních složek stát;
- d) rozpočet a ostatní veřejné prostředky;
- e) pohyby na účtech veřejných prostředků;

- f) pohyby na účtech správy veřejného dluhu;
- g) rozpočty a ostatní peněžní fondy města, krajských a obecních dobrovolných sdružení.

Rozpočtová skladba rozděluje příjmy, výdaje a přiděl na příjmové a výdajové klasifikační jednotky, ve kterých musí stát a právnické osoby vykazovat své rozpočtové příjmy a výdaje.

Na základě novely vyhlášky Ministerstva financí o rozpočtové skladbě č. 412/2021 Sb., má rozpočtová skladba následující klasifikaci příjmů a výdajů:

- odpovědnostní;
- druhové;
- odvětvové;
- konsolidační;
- podkladové;
- prostorové;
- nástrojové;
- doplňkové;
- programové;
- účelové;
- strukturní;
- transferové.

Rozpočtový proces

Podle Provazníkové (2015) rozpočtový proces obce představuje soubor činností nezbytných ke správě hospodaření samosprávného územního celku v daném rozpočtovém období.

Příprava rozpočtu probíhá v několika fázích, než je rozpočet formálně předložen voleným představitelům k diskusi, debatě a přijetí (Slack, 2009).

Proces sestavování rozpočtu obvykle pokrývá období 1,5 až 2 let. Rozpočtový proces obce představuje soubor činností potřebných k řízení hospodaření samostatného územního celku během daného rozpočtového období, jako je analýza minulosti a definování priorit pro rozpočtové období, rozpočtování, sledování atd. (Provazníková, 2015).

Principy rozpočtování musí být respektovány ve všech fázích rozpočtového procesu. Rozpočtové zásady označují určitý systém znalostí a zkušeností nashromážděných v historickém vývoji veřejného rozpočtu a rozpočtového procesu, jež obsahují a odrážejí určitá ustanovení (Marková & Boháč, 2007).

Pařízková (2008) zahrnuje:

- zásady sestavování a schvalování ročního rozpočtu;
- rozpočtová reálnost a pravdivost;
- zásada účelnosti;
- zásada úplnosti a jednotnosti;
- princip dlouhodobé rovnováhy;
- zásady zveřejňování.

Kromě různých fází procesu sestavování rozpočtu je nutné identifikovat jeho hlavní účastníky. Tyto účastníky můžeme rozdělit na městské a mimoměstské. Městskou skupinu tvoří především zastupitelstva, městské rady, finanční úřady, ostatní služby a občané města (Sedmíhradská, 2016).

Vztah mezi příjmy a výdaji rozpočtu obce

Obce jsou dle § 3 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, **veřejnými institucemi**. Jsou povinny dodržovat při výkonu své činnosti pravidla transparentnosti, účelnosti, hospodárnosti a efektivního nakládání s veřejnými financemi. Dbají o takový vývoj dluhu sektoru veřejných institucí, který nenarušuje dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí.

Podle ustanovení § 17 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti obec hospodaří v zájmu zdravých a udržitelných financí tak, aby její dluh nepřesáhl 60 % průměrného příjmu za poslední čtyři rozpočtové roky (poprvé se hodnotí účetní rok za období 2014–2017, tzv. fiskální pravidlo). Pokud zůstatek dluhu obce přesáhne 60 % průměrného příjmu za poslední 4 rozpočtové roky, je obec povinna snížit dluh v následujícím kalendářním roce nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud obec do data příští účetní závěrky ještě nesnížila svůj dluh, rozhodne Ministerstvo financí pro příští kalendářní rok v souladu s právními předpisy o pravidlech rozpočtové odpovědnosti o pozastavení

převodu jeho podílu na výnosu daní. Dluh je definován jako dluh v nominální hodnotě nesplacený na konci roku.

„V případě, že by došlo ze strany státu k vyhlášení pravidla „dluhové brzdy“, tzn., že dluh veřejných institucí je vyšší než 55 % v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, pak může být rozpočet schválen dle § 4 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jako schodkový jen v případě, že schodek bude možno uhradit finančními prostředky z minulých let nebo návratnou finanční výpomocí. Smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem nebo příjmem z komunálních dluhopisů je možno uhradit schodek, který vznikl z důvodu předfinancování nebo spolufinancování projektu z rozpočtu Evropské unie.“ (Ministerstvo vnitra ČR, 2018).

Většina kapitálových výdajů města jde na neziskové projekty a nepřináší peníze na splacení dluhu. Závěrečné projekty jsou spláceny z běžného příjmu. To může ovlivnit především plnění jejich základních funkcí v malých městech. Zadluženost roste také kvůli potřebě finanční participace investorské komunity přidělování investičních dotací a schopnosti čerpat kapitál ze strukturálních fondů EU. Obec tento problém řeší přijetím úvěru od peněžního ústavu. Města získávají úvěry relativně snadno, protože pro finanční instituce představují méně rizikové klienty (Provazníková, 2015).

Ministerstvo financí na základě usnesení vlády ČR dohlíží na hospodaření obcí přímo spadajících pod státní správu pomocí osmnácti indikátorů. Účelem kontrol je zvýšit obezřetnost obcí při nakládání s veřejnými prostředky, které jim byly svěřeny (Ministerstvo financí České republiky, 2018).

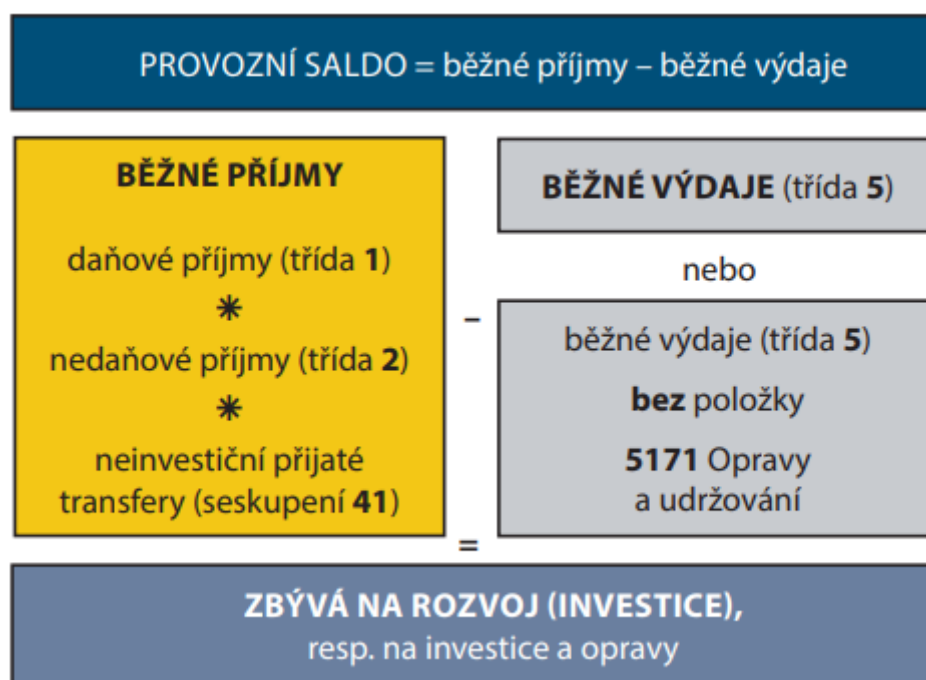
V roce 2018 ministerstvo financí České republiky mezi monitorující ukazatele zařadilo:

- pravidlo rozpočtové odpovědnosti (§ 17 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti);
- podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %);
- celkovou likviditu.

Obce, jejichž ukazatel celkové likvidity bude v intervalu $<0;1>$ a zároveň podíl jejich cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocích k celkovým aktivům bude vyšší než 25 % včetně, budou podle Ministerstva financí České republiky indikovat možné riziko hospodářských problémů.

Podle Svobody a kol. (2021) je při sestavování rozpočtu třeba sledovat dlouhodobé trendy, zejména změny v bilanci provozního salda, které nám dává odpověď na otázku, kolik peněz nám zbývá po uhrazení provozu na rozvoj obce (tj. investice). Výpočet provozního salda je představen na obrázku č. 3.

Obrázek 3 Výpočet provozního salda

Zdroj: Svoboda a kol. (2021)

V této souvislosti je důležité, aby město mělo dostatek finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů ze svých běžných příjmů a zároveň na pokrytí nákladů nutných k zajištění oprav a údržby zařízení stávajícího majetku. V případech, kdy je provozní rozpočet města napjatý, musí obec analyzovat efektivitu svých provozních nákladů, případně zajistit zvýšení svých příjmů (např. zvýšením koeficientu daně z nemovitostí). V ideálním případě představuje provozní saldo alespoň 25 % běžných příjmů obce.

2.2 Příjmy rozpočtu obce

Vzhledem k tomu, že veřejné příjmy jsou zárukou veřejných výdajů, je hlavním úkolem každého města ve finančním sektoru zajistit dostatek finančních zdrojů k plnění svěřených úkolů a realizaci rozvojových aktivit (Bínek a kol., 2010).

Pařízková (2008) říká, že schopnost pokrýt vlastní potřeby z vlastních příjmů, tj. bez využívání dotací z rozpočtů nebo jiných státních finančních fondů, je předzvěstí finanční

autonomie města. Přijaté dotace se dělí na běžné přijaté dotace, které nemají investiční charakter, a kapitálové dotace investičně převoditelného charakteru (Peterová, 2016)

Ve skutečnosti se mnoho měst potýká s problémem nedostatku kapitálu. Vzhledem k vyčerpání rozpočtu na běžné výdaje nezbyvá dostatek finančních prostředků na rozvoj a z výšení investiční činnosti obce (Binek a kol., 2010).

2.2.1 Daňové příjmy

Daň je zákonná, nevratná platba, která se běžně odvádí do veřejného rozpočtu bez přímého a rovného práva na její odvedení do veřejného rozpočtu (Peková a kol., 2008).

Dle Peterové (2016) rozlišujeme sdílené daně, svěřené daně a poplatky jako místní poplatky, správní poplatky a ostatní poplatky.

Obce mohou výnos ze sdílených a svěřených daní ovlivňovat jen nepřímo, zejména vytvářením podmínek pro podnikání, pro bytovou výstavbu a pro kvalitní životní úroveň; tímto dochází k zvyšování počtu obyvatel a poplatníků (Marková, 2000).

Legislativní změny ovlivňují příjmy obce. Jedna z nich souvisí s daní z příjmů fyzických osob. V posledních letech se snižuje příjem rozpočtu města z této daně. Zprv je to proto, že zákon umožňuje podniku uplatnit ztrátu na následujících pět let. Dalším důvodem je změna zákona v roce 2009, kdy je možné u řemeslných činností uplatnit výdaje paušálem ve výši 80 %. Tyto vlivy – ztráty, paušály a daňové bonusy – vedou ke snížení odvodů daní do státní pokladny a částečnému snížení sdílení daní (Kypetová, 2012).

Na základě zákona č. 243/2000 Sb. jsou daňové příjmy ze svěřenských a sdílených daní, které plynou do příslušného veřejného rozpočtu, v ČR přerozdělovány prostřednictvím stanovení daňového rozpočtu (RUD) nebo daňového určení. Rozpočtové určení daní v České republice nebo daňové určení určuje, do kterého rozpočtu je příslušná daň nebo její část určena. Daňový příjem hraje rozhodující roli v příjmech rozpočtu města a má významný vliv na jeho finanční stabilitu a autonomii. Rovněž platí, že tyto příjmy nejsou nijak ovlivněny. Z pohledu samosprávy je důležité zejména rozdělení daní na svěřené a sdílené. Svěřené daně jsou daně s příjmy do rozpočtu města na území, ze kterého jsou tyto příjmy vybírány. Místní samosprávy mohou výši příjmů ovlivnit například snahou o zvýšení počtu lidí platících tyto daně. Mezi současné svěřené daně můžeme zařadit daň z nemovitých věcí. Značnou část daňových příjmů však tvoří sdílené daně. U této daně stát určuje procento příjmů, které jde určitému členu rozpočtové soustavy (v našem

případě obcím přímo podřízeným ústřední správě). Mezi sdílené daně patří například daně z přidané hodnoty nebo daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Dle § 4 zákona o RUD, jsou daňové příjmy rozpočtů obcí tvořeny:

- a) výnosem daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází;
- b) podílem na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty;
- c) podílem na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby;
- d) podílem na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby;
- e) podílem na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob s výjimkou:
  - daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně;
  - daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby;
  - záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a daně z příjmů fyzických osob, která je rovna paušální dani.
- f) podíl na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu g) a v § 3 odst. 1 písm. a);
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby;
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby;
- i) podíl na 25,84 % výnosu záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a výnosu daně z příjmů fyzických osob, která je rovna paušální dani.

Na rozdíl od svěřenských a sdílených daní, na které může mít obec malý nebo žádný vliv, má obec své vlastní obecní daně, nad kterými má přímou kontrolu. V České republice je možné do této kategorie daní zařadit místní poplatky, které vykazují znaky daně. Místní poplatky, které mohou obce vyhlášovat, upravuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Vybrané místní poplatky vyhláší obec závaznou obecnou vyhláškou. Jejich sazba musí být stanovena v rámci zákonného stropu pro výběr poplatků.

Správní náklady v ČR upravuje zákon č. 634/2004 Sb. o administrativních nákladech. Jedná se o poplatek za správní úkony prováděné zastupitelstvem města při výkonu práv přidělených v řízení s různými subjekty, tedy fyzickými a právnickými osobami. Mezi činnosti, za které se platí správní poplatky, patří například vyhotovování výpisů z registrů, vydávání listin, ověřování pravosti listin, pravosti podpisů, pravosti razítek atd.

2.2.2 Nedaňové příjmy

Na rozdíl od daňových příjmů, mohou obce svými rozhodnutími a činnostmi významně ovlivňovat výši a skladbu nedaňových příjmů (Peková, 2008).

Dle Peterové (2016) do nedaňových příjmů obce patří např. příjmy z vlastní činnosti, odvody zřízených organizací, příjmy z pronájmu majetku, přijaté sankce atd. Nejvýznamnějším zdrojem nedaňových příjmů měst jsou příjmy z vlastní činnosti. Může se jednat o příjmy z poskytovaných služeb, příjmy z prodeje zboží nebo příjmy ze školného.

2.2.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce jsou generovány prodejem trvalého nemovitého majetku obce. Tyto výnosy jsou v podstatě jednorázové a neopakující se. Obec musí stanovit priority pro optimální strukturu nemovitosti ve vztahu k funkcím, které plní a na základě toho naplánovat prodej nemovitosti (Peková a kol., 2008).

2.2.4 Přijaté transfery

Po daňových příjmech jsou dotace druhým zdrojem financování obcí. Transfery nebo dotace představují nevratné prostředky z veřejného rozpočtu. Nevratné, protože příjemce nemá žádný rozpočtový závazek. Dalšími významnými zdroji dotací jsou prostředky ze státního rozpočtu, rozpočtů různých krajů a obcí přímo podřízených ústřední správě, případně prostředky od jiných organizací, včetně organizací soukromých. Vstupem České republiky do Evropské unie se od roku 2004 rozšířil rozsah financování. Většinu grantů v současnosti tvoří evropské granty ze strukturálních fondů. Jak bylo vysvětleno, dotace jsou také nástrojem financování provozních potřeb a investičních aktivit z důvodu finanční autonomie některých měst (Holeček, 2009).

O významu dotací nelze pochybovat. Nevýhodou systému financování je jeho nepřehlednost a složitost, což vede k lobbingu. V systému chybí jasná a dlouhodobá pravidla pro nabízení dotací (Eliáš, 2010).

2.2.5 Návrtné zdroje

Podle Peterové (2016) jsou zdrojem úhrady konkrétní příjmy z rozpočtu města. Přestože slouží k úhradě rozpočtových potřeb, nejsou dle rozpočtové skladby považovány za „příjmy“ rozpočtu města. Návrtné příjmy obcím jsou důležitým zdrojem příjmů, zejména pro financování dlouhodobých investic. Kapitálový růst je zřídka financován běžnými příjmy nebo granty.

Mezi návratné příjmy se řadí úvěry, které mohou být krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, dále také emise komunálních obligací nebo akcií a v neposlední řadě návratné půjčky a finanční výpomoci.

2.3 Výdaje obce

Obce poskytují občanům veřejné statky prostřednictvím zavedených institucí a organizací. Veřejné výdaje jsou chápány jako nástroj financování potřeb těchto organizací, případně nákladů na jejich činnost. Tok výdajů z rozpočtu města je obecně plynulejší než tok příjmů.

Výdaje obce lze rozdělit dle mnoha různých aspektů. Mezi nejběžnější patří dělení dle ekonomického hlediska, rozpočtové skladby, typu infrastruktury, funkce veřejných financí nebo podle rozpočtového plánu. Vůbec nejpoužívanější je dělení podle ekonomického hlediska a rozpočtové skladby (Provazníková & Sedláčková, 2009).

Podle Pekové (2008) lze výdaje z ekonomického hlediska rozdělit na:

- běžné výdaje;
- kapitálové výdaje.

Rozhodující skupinou jsou běžné výdaje, neboť se na celkových výdajích městského rozpočtu podílejí v průměru zhruba dvěma třetinami. Tyto výdaje jsou kryté splatitelnými finančními prostředky nebo vyhrazenými kapitálovými granty.

Podle vyhlášky č. 412/2021 SB., jsou běžné výdaje prostředky, které jsou využívány pro běžný provoz města, aniž by generovaly přímý prospěch. Za takové výdaje se považují veškeré neinvestiční výdaje, kromě investičních transferů a půjček na investice.

Kapitálové výdaje jsou investice do aktiv, které mohou přinést výnosy v následujících letech. Jedná se tedy o veškeré kapitálové výdaje, investiční transfery a vypůjčené investiční prostředky.

Podle Hrabalové (2004) lze výdaje členit z hlediska rozpočtového plánování na:

- plánované – předvídatelný vývoj v daném rozpočtovém roce;
- neplánované – pouze předpoklad, jsou nahodilé;
- mandatorní – jejich vynaložení z rozpočtu je stanovené zákonem;
- nemandatorní – vynaložení závisí na politické vůli zastupitelstva.

Výdaje lze také členit podle účelu, za kterým jsou poskytovány. Tuto alokaci umožňuje rozpočtová struktura prostřednictvím sektorové alokace výdajů. Mezi stabilizační výdaje, které jsou v podstatě mandatorní a téměř všudypřítomné, patří výdaje na provoz radnice, mzdy, veřejné osvětlení, údržba městských komunikací, chodníků a prostranství (Bínek a kol., 2010).

Pařízková (2008) dále rozlišuje výdaje plánované a nepředvídané nebo výdaje návratného či nevratného charakteru. Velká část rozpočtových výdajů města má povahu tzv. výdajů na práva, tedy ze zákona a dalších zákonných ustanovení.

Dle vyhlášky č., 412/2021 Sb., lze členit výdaje podle odvětvového hlediska. Z toho hlediska se třídí všechny výdaje obce. V České republice se výdaje z hlediska odvětvového třídí do šesti skupin s podrobnějším tříděním uvnitř jednotlivých skupin:

- 1) zemědělství a lesní hospodářství;
- 2) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství;
- 3) služby pro obyvatelstvo;
- 4) sociální věci a politika zaměstnanosti;
- 5) bezpečnost státu a právní ochranu;
- 6) všeobecná veřejná správa a služby.

Stejně jako druhové třídění i odvětvové členění využívá čtyřmístný kód: skupiny (jednomístný kód) => oddíly (dvoumístný kód) => pododdíly (třímístný kód) => paragrafy (čtyřmístný kód).

2.4 Financování příspěvkové organizace

Obec v rámci své samostatné působnosti může zakládat organizační složky a příspěvkové organizace. Podle § 28 zákona č. 250/2000 Sb. musí zřizovatel příspěvkové organizace poskytnou peněžní prostředky z rozpočtu obce na hospodaření příspěvkové organizace.

Než dojde k samotnému financování a finančnímu řízení, musí příspěvková organizace vše nejprve naplánovat, tedy stanovit rozpočet a střednědobou perspektivu, provázanou výkonným příspěvkem s rozpočtem zřizovatele. Návrh rozpočtu a střednědobého výhledu připravuje řídicí orgán organizace, zpravidla ředitel organizace, v koordinaci s ekonomem. Zásady rozpočtového práva včetně veřejnoprávních zásad samozřejmě platí i pro příspěvkové organizace. Zákonná ustanovení naleznete v §28 a zákona č. 250/2000 Sb.

Příspěvkové organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Dle zřizovacího listu zřizovatel ponechává příspěvkovému orgánu určitá majetková práva, aby příspěvková organizace mohla svěřený majetek řádně evidovat, zajistit jeho ochranu a plně jej využívat k plnění svých povinností. Finanční kontrolu příspěvkové organizace má zřizovatel. Pokud se majetek podle prvního bodu stane pro příspěvkovou organizaci zjevně neúčinným, je organizace povinna jej bezplatně zpřístupnit zřizovateli. V případě odmítnutí zřizovatele může příspěvková organizace převést majetek na jinou osobu, a to po písemné dohodě a za podmínek zřizovatele. (§27, zákon č. 250/2000 Sb.)

Dle §28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů „příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.“ Dále také hospodaří s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou kryty z rozpočtu EU, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů, a poté ještě hospodaří s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv.

2.4.1 Financování školských zařízení ze státního rozpočtu

Předškolní, základní, střední a vyšší odborné vzdělávání je upravené školským zákonem, a financováno ze státního rozpočtu a rozpočtu územních samosprávných celků, tj. zřizovatelů příslušných škol. Od ledna 2020 vstoupil v platnost tzv. normativní nákladový finanční systém, který nahradil starý standardní systém. Současný systém je založen na financování skutečných objemů výuky a skutečných platů učitelů mateřských, základních a středních škol (a školních družin) a konzervatoří.

Příjmy

Jedním ze základních druhů příjmů jsou již zmíněné příjmy z vlastní činnosti. Dá se říct, že výše příjmů z vlastní činnosti odpovídá schopnostem příspěvkové organizace. Podle Maderové Voltnerové zahrnují příjmy z vlastní činnosti i příjmy v rámci smluvních vztahů. Obvykle se jedná např. o smluvní pokuty nebo případné úroky z prodlení, nároky pojištěn v souvislosti s pojistnými událostmi, přijaté škody, výnosy z prodeje nemovitostí a pronájmu zboží, pokud zřizovatel organizaci zmocní apod. Podle autora může organizace získávat prostředky i prostřednictvím grantů nebo příspěvků jiných právnických osob, jako jsou zdravotní pojišťovny nebo nadace a nadace.

Fundraising obvykle představuje navýšení finančních prostředků nebo zdrojů a nelze jej tedy považovat za navýšení majetku a zdrojů z různých zdrojů na podporu organizace jako celku nebo případně podporu konkrétního projektu (Šedivý & Medlíková, 2011). V této souvislosti Boukal uvedl, že fundraising zahrnuje aktivity zaměřené na poskytování finančních prostředků neziskovou organizací vytvořené za účelem naplnění konkrétního poslání. Jak dodávají Šedivý a Medlíková (2011), fundraising není jen o penězích v praktické rovině, protože podpora je poskytována i formou darů, může to být i přilákání dobrovolníků.

Jak vyplývá z ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu, příspěvková organizace hospodáří s fondem převážně z rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel poskytuje příspěvkové organizaci příspěvek na provoz (§ 28 odst. 2) a investiční dotaci do jejího investičního fondu (§ 31 odst. 1 písm. b). Zřizovatel přitom tento příspěvek na činnost vyplácí obecně v návaznosti na služby nebo jiné své potřeby. Dále lze konstatovat, že tato dotace na činnost je určena na pokrytí rozdílu mezi výší nákladů spojených s poskytnutím služby a výší tržeb za poskytnuté služby.

Neinvestičním převodem rozumíme poskytnutí prostředků z veřejného rozpočtu, včetně prostředků ze zahraničí, tedy příspěvky, dary, podpory, granty nebo dotace. Ministerstvo financí v dokumentu uvedlo, že v programu na období 2021–2027 budou ze státního rozpočtu spolufinancovány projekty jednotek ve vlastnictví státu a státních příspěvkových organizací zřizovatelů škol a institucí, veřejných vysokých škol a výzkumných institucí, soukromé organizace vykonávající činnost veřejného zájmu, města, kraje a jejich příspěvkové organizace, hlavní město Praha nebo mezivládní organizace zastoupené v ČR. Příjemci dotace zaplatí 5–10 % z celého projektu pro mateřské, základní a střední školy, 5 % pro veřejné vysoké školy, vědecké a výzkumné instituce a příjemce.

Č.T.K. (2021) uvedlo, že „státní rozpočet bude v programovém období 2021 až 2027 spolufinancovat projekty organizačních složek státu a příspěvkových organizací státu, škol a jejich zřizovatelů, veřejných vysokých škol a výzkumných organizací, soukromých subjektů vykonávajících veřejně prospěšné činnosti, obce, kraje a jejich příspěvkové organizace, hlavní město Prahu nebo mezivládní organizace zastoupené v ČR.“

U měst, krajů a jejich příspěvů ministerstvo v případě hlavního města Prahy spoléhá na spoluúcast státního rozpočtu na školách při financování projektů škol, vědeckých a výzkumných zařízení a příjemců veřejné služby, as. i pro Prahu samotnou a její městské části (Č. T. K., 2021).

Pokud kraj vyplatil obecní příspěvkové organizaci dotaci, je ve veřejnoprávní smlouvě jako příjemce dotace uvedena pouze příspěvková organizace, nikoliv zřizovatel příspěvkové organizace (odbor 12 Financování územních rozpočtů, 2021).

Výdaje

V kontextu regionálního školství rozlišujeme fixní (kapitálové) výdaje od ostatních výdajů, včetně provozních nákladů a přímých nákladů na vzdělávání.

Přímé náklady na školení zahrnují mzdy a související výdaje (tj. odvody na sociální pojištění, zdravotní pojištění a další náklady vyplývající z pracovního systému atd.); platy a platové příplatky členů, předsedů absolventské a uznávací komise; výdaje na výukové materiály, školní potřeby a učebnice (poskytované zdarma), ostatní výdaje spojené se vzděláváním, tj. školení dalších učitelů a činnosti související s rozvojem školy a kvalitou výuky. Přímé náklady na vzdělávání jsou hrazeny státním rozpočtem, tj. rozpočtem

kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Provozní výdaje škol a školských zařízení zřizovaných samosprávnými územními celky jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele, tedy z rozpočtu města, svazku obcí přímo podřízených ústřední správě nebo oblasti. Hlavním zdrojem úhrady těchto výdajů jsou příjmy měst a krajů ze stanovení rozpočtu daní, tedy sdílené přerozdělení daní jasně definované mezi stát, města a kraje. Jedním z koeficientů, kterými se podíl na sdílené dani rozděluje mezi různá města, je počet dětí předškolního a základního školství navštěvujících školy zřízené tímto městem. Kapitálové výdaje hradí vždy zřizovatel příslušné školy. V případě škol zřizovaných obcemi přímo (konkrétně MŠ a ZŠ) jsou tyto náklady hrazeny z rozpočtu města, v případě škol v kraji (zejména odborných učilišť od středních škol a výše) jsou hrazeny z rozpočtu kraje. V případě soukromých a církevních škol jsou školy financovány z rozpočtu soukromých nebo církevních zřizovatelů (European Commission/EACEA/Eurydice, 2021).

Podle zákona č. 250/2000 Sb., příspěvkové organizace hospodaří s prostředky svých peněžních fondů:

- **Rezervní fond** – Příspěvkové agentury používají rezervní fond k pokračování činnosti, k úhradě příjmů, pokut za porušení rozpočtové kázně, ke krytí ztrát nebo k vyrovnání přechodných rozdílů mezi příjmy a výdaji. Zahrnuje kladný hospodářský výsledek na konci roku po schválení zřizovatelem organizace;
- **Fond investic** – Příspěvkové instituce tento fond využívají k financování svých investičních potřeb. Zdrojem fondu jsou příjmy z prodeje svěřenského majetku, převod z rezervního fondu dle výše schválené zakladatelem, investiční kapitál zakladatele, financování investic ze státního fondu a dalších veřejných prostředků. na splácení úvěrů nebo investičních úvěrů, na získávání finančních prostředků na financování údržby a oprav nemovitostí apod;
- **Fond odměn** – „Fond odměn je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace, a to do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % objemu prostředků na platy stanoveného zřizovatelem nebo zvláštním právním předpisem, a peněžními dary účelově určenými na platy.“ (§32; zákon č. 250/2000). Převod přenežných prostředků do fondu odměn schvaluje zřizovatel. Z fondu odměn se hradí odměny zaměstnanců nebo také případné překročení stanoveného objemu prostředků na platy.

- **Fond kulturních a sociálních potřeb** – Prioritou tohoto fondu je uspokojování kulturních, sociálních a jiných potřeb zaměstnanců pracujících v organizaci, může být určen i pro rodinné příslušníky. Hospodaření s tímto fondem je stanoveno vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 11/2002 Sb. o FKSP. Jedná se o položku, která je nákladem, a nemůže tedy generovat zisk.

3 Představení města Manětín a jeho charakteristika

Město Manětín se nachází v severní části Plzeňského kraje, 35 kilometrů severně od města Plzně. Rozlohou je největší obcí okresu Plzeň-sever, protože území města má rozlohu 84,65 km². Město Manětín má 14 městských částí – Brdo, Českou Doubravici, Hrádek, Kotaneč, Lipí, Lukovou, Mezí, Rabštejn nad Střelou, Radějov, Stvolny, Újezd, Vladměrice, Vysočany a Zhořec. V Manětíně a ve všech jeho městských částech žije přibližně 1 200 obyvatel (Město, 2022).

Na území města leží tři památkové zóny (Manětín, Rabštejn na Střelou a Radějov). Město Manětín bývá často označováno jako barokní perla západních Čech, a to z důvodu většího množství barokních památek a soch. Mezi pamětihodnosti města patří barokní zámek Manětín, poutní kostel svaté Barbory, manětínská radnice, kostel svatého Jana Křtitele. Ve městě je mateřská a základní škola, pošta, zdravotní středisko, lékárna, obchody, informační centrum, policejní stanice, výjezdové stanoviště zdravotnické záchranné služby, kulturní dům, bankomat, čerpací stanice, koupaliště, víceúčelové hřiště a několik restaurací a penzionů (Město, 2022).

3.1 Historie města

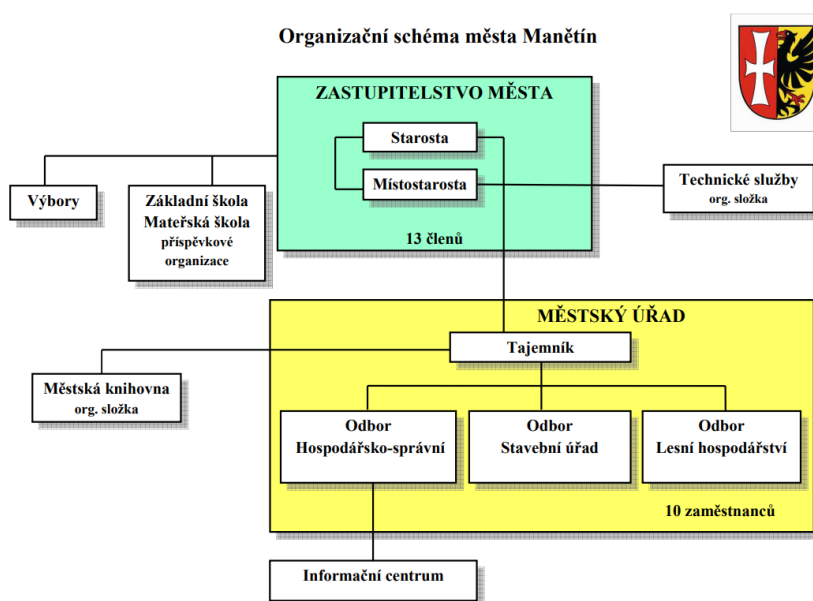
Manětín je poprvé zmiňován v roce 1169, kdy tehdejší újezd daroval král Vladislav II. řádu pražských johanitů. Městečko se tehdy nacházelo na zemské stezce z Prahy do Chebu. V té době byl v prostorách západní části dnešního barokního zámku vybudován klášter a tvrz. Pro Manětín bylo 18. století ve znamení stavebního rozmachu. V roce 1712 propukl velký požár, při kterém lehl popelem zámek, kostel, škola i polovina města. Záhy po požáru byl zámek zcela přestavěn. V roce 1809 byl u zámku založen anglický park. V roce 1869 byla zahájena činnost místního sboru dobrovolných hasičů. Po druhé světové válce byl zámek zkonfiskován rodu Lažanských, zestátněn a různými organizacemi využíván jako kanceláře. V roce 1988 převzalo zámek Muzeum a galerie severního Plzeňska a provedlo rozsáhlou rekonstrukci. Dnes je barokní zámek ve správě Národního památkového ústavu a v roce 2001 byl prohlášen národní kulturní památkou. Historické jádro Manětína je od roku 1992 městskou památkovou zónou (Historie a současnost 2022).

3.2 Organizační struktura města

Na oficiálních stránkách města Manětín je zveřejněná organizační struktura města Manětín. Na vedení města Manětín se podílejí starosta města, dva místostarostové a 13členné zastupitelstvo města. Starostou města je od roku 2010 Josef Gilbert Matuška. Místostarosty obce jsou Josef Burda a Mgr. Věra Janouškovcová. Tajemnicí města Manětín je Ing. Eva Vaňková, která spravuje podle tří odbory města. Na městském úřadě dohromady pracuje 10 zaměstnanců. Zastupitelstvo města Manětín zřídilo kontrolní a finanční výbor. Jak ve finančním, tak v kontrolním výboru zasedají 3 členové zastupitelstva města.

Mezi organizační složky města Manětín se řadí Městská knihovna Manětín, technické služby města a správa lesů města. Město Manětín zřídilo dvě příspěvkové organizace, a to Základní školu Manětín a Materskou školu Manětín.

Obrázek 4 Organizační struktura města Manětín

Zdroj: webové stránky města Manětín, 2022

3.3 Příspěvkové organizace města

Z obrázku č. 4 je vidět, že město Manětín má dvě příspěvkové organizace, a to Základní školu a Materskou školu Manětín. Obě příspěvkové organizace, se nachází v obci Manětín, jež leží v okrese Plzeň-sever, v západní části České republiky mezi Plzní a Karlovými Vary. Zřizovatelem ZŠ a MŠ Manětín, příspěvkové organizace je obec Manětín. Areál základní školy se nachází ve středu obce. Oproti tomu mateřská školy se

nachází přibližně jeden kilometr od základní školy. V areálu mateřské školy se nachází dvoutřídní pavilonová stavba, která roku 2014 prošla rozsáhlou rekonstrukcí, budova byla zvenku zateplena, vyměněna byla okna i parapety, byla zhotovena nová fasáda. Uvnitř došlo k výměně zdroje tepla a zvětšení prostoru pro děti. V roce 2015 byla dokončena výstavba školní zahrady v přírodním stylu. V zahradě se nachází květinové, ovocné a zeleninové záhony, bylinková spirála a vinohrad. Mateřskou školou prošlo mezi roky 1981 až 2021 celkem 1 700 dětí, 19 pedagogických pracovníků a 14 nepedagogických zaměstnanců. Na školní rok 2021/22 je zapsáno do mateřské školy 50 dětí, škola má 5 zaměstnanců. Školní jídelna a kuchyně byly roku 1997 zrušeny. Kuchyně slouží pouze jako výdejna stravy, jídla jsou denně dovážena ze školní jídelny Základní školy Manětín (Historie školky 2022).

3.3.1 Základní charakteristiky základní školy Manětín

Dle Výroční zprávy (2018), má základní škola Manětín tyto charakteristiky:

Název školy:	Základní škola, příspěvková organizace
Adresa:	Manětín 12, 331 62
IČO:	75005191
Právní forma:	příspěvková organizace
Ředitel:	Mgr. Pavla Cimlerová
Zástupce ředitele:	Mgr. Kateřina Maršánová
Zřizovatel:	Město Manětín, 331 62 Manětín 89

Podle Babincové (2016) se v Manětíně nacházela farní škola již ve 14. století. Její rozvoj přerušily husitské války. Manětínští kantoři se poté objevují až v 17. století. Původní budova školy byla pravděpodobně na místě současné školy a 22. září 1712 vyhořela.

V současné době je činnost základní školy Manětín vymezena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolní, základním, středním, vyšším odborném, vzdělání a jiném vzdělání (školský zákon) a vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 107/2005 Sb., o školním stravování. Podle výroční zprávy z roku 2021 v Základní škole Manětín pracuje 20 pedagogických pracovníků, školník, 3 uklízečky a také 2 kuchařky, 1 pomocná síla a vedoucí školní jídelny. Od 1.1.2009 se stala Základní škola Manětín příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejíž hlavní činností je poskytování

základního vzdělání a příprava žáků pro další studium a praxi. Předmětem hlavní činnosti je kromě poskytování základního vzdělání a přípravy žáků pro další studium a praxi také provozování školní družiny a školní jídelny. Školní družina má dvě třídy s celkovou kapacitou 65 žáků. Ve školní jídelně se stravují děti mateřské školy, základní školy, zaměstnanci škol. Kapacita školní jídelny je 200 lidí (Výroční zpráva, 2018).

Tabulka 2 Vývoj počtu žáku v letech 2017–2021

Školní rok	Třídy	Počet dětí
2017/2018	9	167
2018/2019	9	155
2019/2020	9	151
2020/2021	9	161

Zdroj: Výroční zpráva Základní školy Manětín, příspěvkové organizace za školní roky 2017/2018 až 2020/2021, vlastní zpracování.

V tabulce č. 2 lze vidět, jak se v jednotlivých letech měnil počet žáku v rámci Základní školy Manětín. Nejvyšší počet žáků měla škola za bývalé paní ředitelky Mgr. Věry Janouškovcové ve školním roce 2017/2018. V dalších letech se postupně snižoval počet žáků, kromě posledního roku sledovaného období, kdy se zvýšil počet žáků o deset.

V tabulce č. 3 lze vidět vývoj počtu pracovníků základní školy Manětín mezi roky 2017 až 2021. V prvních dvou letech v základní škole pracoval stejný počet pedagogických i nepedagogických pracovníků. Poté vzrostl počet pedagogických pracovníků o 2, ale snížil se počet nepedagogických pracovníků o jednoho. Nejvyšší počet pracovníků byl v posledním sledovaném roce, kdy jich ve škole pracovalo 20, tedy o 4 více než na začátku sledovaného období.

Porovnáním tabulky č. 2 a tabulky č. 3 lze vidět, že v školním roce navštěvovalo školu 167 žáků a bylo zaměstnáno 16 pedagogických zaměstnanců, oproti tomu ve školním roce 2020/2021 navštěvovalo základní školu o 6 žáků méně než v roce 2017/2018, ale pracovalo zde o 4 pedagogické pracovníky více než roce 2017/2018. Vývoj počtu pracovníků v letech 2017–2021 vykazuje mírně rostoucí tendenci.

Tabulka 3 Vývoj počtu pracovníků v letech 2017–2021

Školní rok	Pedagogická pracovník	Nepedagogický pracovník
2017/2018	16	6
2018/2019	17	6
2019/2020	19	5
2020/2021	20	7

Zdroj: Výroční zpráva Základní školy Manětín, příspěvkové organizace za školní roky 2017/2018–2020/2021, vlastní zpracování.

4 Analýza hospodaření města Manětín

4.1 Struktura rozpočtů, salda a financování za období (2017–2021)

Při pohledu na tabulku č. 4 můžeme vidět, že v letech 2017–2021 celkové příjmy a celkové výdaje poměrně stoupají. Nejvyšších celkových příjmů město dosáhlo v roce 2020, a to ve výši 79 milionů Kč. V roce 2021 se snížily o 2 miliony Kč. Tento rok lze považovat za zlomový v růsti i poklesu, protože v prvních čtyřech letech mají celkové tržby trajektorii růstu a poslední sledovaný rok poklesu. Na druhou stranu na výdajové stránce můžeme vidět nesouměrně se zvyšující výdaje, které v roce 2021 dosáhly na 99,6 milionu Kč. S tím úzce souvisí saldo hospodaření. Vyjma roku 2018 a 2019 město hospodařilo s vyššími výdaji než příjmy. V roce 2021 byl deficit města 22 milionů Kč, z důvodu vysokých kapitálových výdajů na investiční aktivity města.

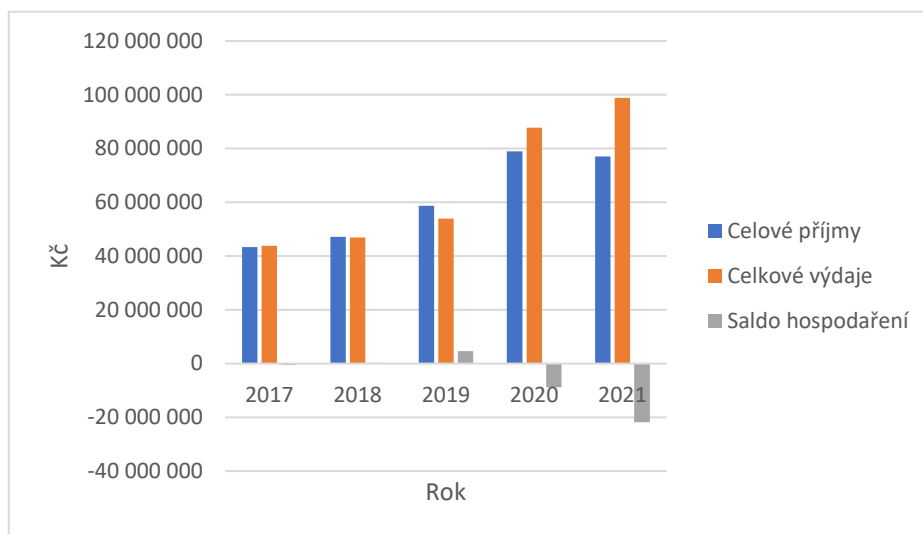
Město Manětín v roce 2018 eviduje dva úvěry a to 3,8 mil. na pořízení automobilů (Ford a Tatra vč. přívěsu z roku 2015 na dobu 5 let) a na investiční akci ve výši 15 milionů z roku 2016, který stále trvá. Celkem zbývá doplatit k 31. 12. 2021 částku 8 560 000 Kč. Dále si město v roce 2021 zřídilo další úvěr, který začalo čerpat v roce 2021. Tento úvěr je určen na vybudování nové kanalizace a čistírny odpadních vod. Celková výše úvěru činí 47 milionů Kč. K únoru 2021 město zatím vyčerpalo 16 170 000 Kč (Manětínský zpravodaj, 2018,2021).

Tabulka 4 Struktura rozpočtů města Manětín v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Celkové příjmy	43 327 092	47 189 090	58 673 737	79 012 437	77 007 003
Celkové výdaje	43 858 489	46 913 006	53 994 747	87 803 744	98 877 834
Saldo hospodaření	-531 397	276 084	4 678 990	-8 791 307	-21 870 831

Zdroj: MONITOR Ministerstva financí ČR, vlastní zpracování 2022.

Graf 1 Celkové příjmy, celkové výdaje a jejich saldo

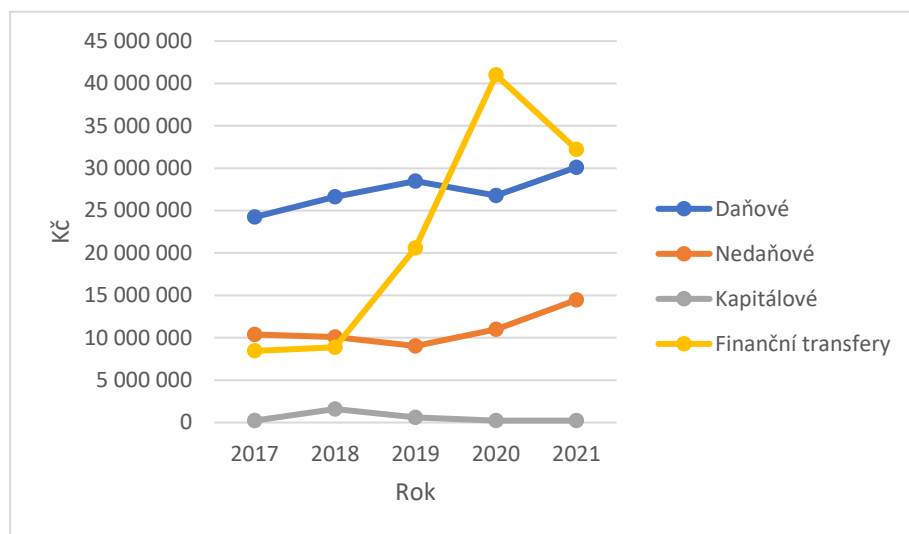
Zdroj: MONITOR MF ČR, vlastní zpracování 2022.

4.1.1 Příjmová stránka města

V této podkapitole bylo převážně čerpáno ze souhrnných informací zveřejněných na oficiálním webu města Manětín a také na webu Monitor státní pokladny ministerstva financí. Členit příjmy můžeme na daňové, nedaňové, kapitálové a transfery neboli dotace, jak je již uvedeno výše.

Město má obvykle nejvíce zastoupeny příjmy daňové. V roce 2017 a 2018 tvoří daňové příjmy města Manětín více než 50 % celkových příjmů. Od roku 2019 klesalo procentuální zastoupení daňových příjmů vůči celkovým příjmům z důvodu vyšších finančních dotací, např. od Plzeňského kraje na rekonstrukci fotbalového hřiště v Manětíně nebo na vybudování kanalizace a ČOV v Manětíně či na modernizaci sociálního zařízení v ZŠ Manětín. Mezi roky 2017–2018 disponovalo město přibližně stejnými příjmy, co se týče procentového rozložení. Od roku 2019 tomu už tak není. Příjmy se celkově navýšily o více než 20 mil. Kč. Od počátku roku 2019 totiž město Manětín pracuje na rekonstrukci kanalizace celého města. Město získalo na tento projekt poměrně velké dotace. Porovnání skutečných příjmů podle hlavních kategorií můžeme vidět v následující tabulce č. 5. Za zhlédnutí stojí především čtvrtý řádek z položky dotace, kdy se částky v prvních dvou letech nikterak nenavýšily oproti rokům pozdějším, kdy se navýšily více než dvojnásobně.

Graf 2 Vývoj jednotlivých příjmových tříd v letech 2017–2021

Zdroj: MONITOR Ministerstva financí ČR, vlastní zpracování 2022.

Tabulka 5 Struktura rozpočtů města Manětín v letech 2017–2021 (v Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové	24 240 727	26 637 109	28 464 627	26 784 213	30 109 469
Nedaňové	10 403 515	10 096 780	9 030 431	11 007 744	14 458 156
Kapitálové	237 300	1 590 116	594 755	223 370	228 250
Finanční transfery	8 445 550	8 865 085	20 583 924	40 997 110	32 211 128
Celkem	43 327 092	47 189 090	58 673 737	79 012 437	77 007 003

Zdroj: webové oficiální stránky města Manětín, vlastní zpracování.

Daňové příjmy

Vývoj jednotlivých složek daňových příjmů ilustruje tabulka č. 6.

Tabulka 6 Vývoj daňových příjmů v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Daně z příjmů fyzických osob	5 047 409	5 821 451	6 552 557	6 177 512	5 119 382
Daně z příjmů právnických osob	4 904 927	4 892 522	5 509 086	4 229 245	6 330 361
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	8 996 486	10 815 536	11 260 266	11 182 718	13 196 530
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	1 378 757	1 326 928	1 300 834	1 401 468	1 414 453
Majetkové daně	3 913 148	3 780 672	3 871 884	3 793 269	4 048 743
Celkem	24 240 727	26 637 108	28 464 628	26 784 213	30 109 469

Zdroj: MONITOR Ministerstva financí ČR, vlastní 2022.

Města jsou obecně na tomto druhu příjmů velmi závislá a případné výkyvy mohou mít negativní dopad na jejich finance. Rozdíly ve výběru daní města jsou však minimální a obecně zůstávají přibližně stejné. Mezi lety 2017–2019 daňové příjmy tvoří největší část všech příjmů města Manětín. Nejpočetnější příjmovou skupinou za posledních 5 let je daň z přidané hodnoty (DPH). V posledních 5 letech tvoří více než 40 % všech daňových příjmů. Důležitou položkou jsou daně z příjmu fyzických osob i právnických. Obce nemohou tyto daňové příjmy výrazněji ovlivnit. V roce 2021 na dani z fyzických osob lze vidět pokles o 1 058 130 Kč, a to z důvodu zrušení superhrubé mzdy v roce 2021. Starosta na začátku roku 2021 očekával snížení daňových příjmů o 2 až 3 miliony Kč, což se nenaplnilo. Dále také město získá celkovým objem vybrané daně z nemovitosti. Tuto částku mohou města upravovat pomocí tzv. místních koeficientů, kterými se násobí daňová povinnost jednotlivých poplatníků. V Manětíně platí od roku 2012 koeficient 2.

Daňové příjmy, které si obce mohou samy regulovat, se týkají především místních poplatků neboli místní daně. Tyto poplatky v rozpočtu města Manětín tvoří nejmenší část, necelá 3 %. Podle Manětínského zpravodaje z února 2018 patří mezi největší místní poplatky za odvoz a odstraňování komunálního odpadu (jedná se o 870 tis. Kč). Dalším poplatkem, který město vybírá, je poplatek za psa. Tento poplatek za celé sledované období nezvýšil. Poplatku za psa podléhají psi starší tří měsíců, sazba poplatku v Manětíně činí 300 Kč za rok, druhého a další psy 450 Kč. Jiná sazba poplatku je pro držitele psů v ostatních částech města Manětín, kde činí 150 Kč ročně za psa, za druhého a dalšího psa 225 Kč. Město Manětín je vstřícné k důchodcům, a proto poplatek za psa, kterého vlastní důchodce, činí max. 200 Kč ročně. Celková částka, kterou vybere město Manětín za poplatky na psa, činí 45 tis. Kč. Ostatní poplatky (např. ze vstupního, z ubytovací kapacity, za rekreační pobyt) činí za rok 201 dohromady 53 tis. Kč. Správní poplatky se odhadují na 300 tis. Kč, tyto poplatky jsou odvozeny od osobních administrativních úkonů provedených obecním úřadem jako pověřeného úřadu. Stát dále dotuje provoz pověřeného úřadu částkou 1,279 mil. Kč.

Oproti tomu rozpočet na rok 2021 počítá se správními poplatky ve výši 200 tis. Kč a dotací od státu ve výši 1,48 mil. Kč, což je o 100 tis. Kč méně na správních poplatcích, ale o 200 tis. Kč více na poskytnuté dotaci od států.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří velmi malou část celkových rozpočtových příjmů všech lokalit. Jejich případné výkyvy tedy výrazně neovlivní celkové hospodaření města. Ve městě Manětín jsou nedaňové příjmy průměrně až dvakrát menší oproti příjmům daňovým. Tyto výnosy pocházejí především z poskytování služeb nejen občanům města, ale zahrnují i pronájmy, úroky nebo přijaté penále. Struktura nedaňových příjmů není pro obec tak zajímavá a důležitá jako příjmy daňové.

Mezi nejvýznamnější nedaňové příjmy za posledních 5 let patří zejména příjmy z poskytování služeb a pronájmu nemovitostí městem. Město Manětín podle Manětínského zpravodaje z února 2018 zahrnuje do rozpočtu na rok 2018 příjem z nájmu bytů ve výši 1,9 mil. Kč a také nájmy z nebytový prostor ve výši 400 tis. Kč. Na rozdíl od roku 2021, kdy město plánuje vybrat příjmy z nájmu bytů ve výši 2,2 mil Kč a nebytových prostor ve výši 400 tis. Kč. Příčinou takového navýšení příjmů města za pronájem je zvýšena sazba od 1.1.2019 na 60 Kč/m² za měsíc za nájemné v městských bytech a sazba za nájemné v domech s pečovatelskou službou ve výši 40 Kč/ m² (Manětínský zpravodaj, leden 2019, únor 2021).

Další významnou příjmovou položku města představuje lesní hospodářství, z něhož plynou příjmy z prodeje dřeva v hodnotě 4,99 mil. Kč.

Kapitálové příjmy

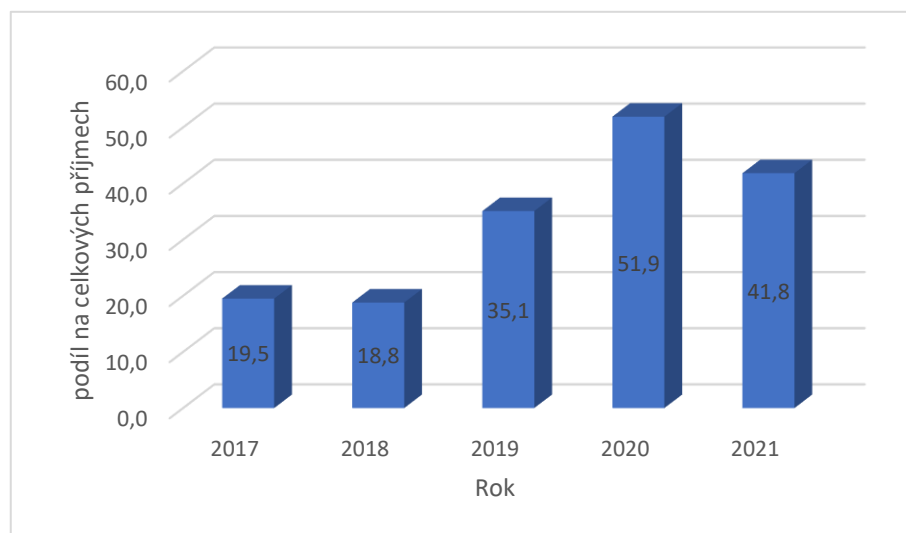
Kapitálový příjem je jednorázový příjem města, který se neopakuje. Město se snaží prodat svůj majetek, aby získalo potřebné vlastní zdroje. Město má kapitálové příjmy za rok 2017 a pak také 2020 a 2021 stejné. Oproti roku 2018 kdy se příjmy města Manětína zvýšily sedminásobně na hodnotu 1 500 000 Kč, za prodej pozemků. Přesto kapitálové příjmy se výrazně nepodílejí na celkových příjmech města (1 %).

Přijaté transfery

Přijaté transfery tvoří podstatnou část rozpočtu města Manětín. Po daňových příjmech jsou druhým největším příjmem v celkových příjmech. Je však důležité si uvědomit, že jejich růst je značně neúměrný. Je to pochopitelné, protože velká část se opírá o plánované investiční akce města, které nelze realizovat každý rok. V letech 2017 a 2018 se přijaté transfery pohybují okolo 8 milionů Kč. V roce 2019 se přijaté investiční transfery téměř dvojnásobily. Město jistě začalo platit velký investiční projekt. V roce 2020 získalo město

z přijatých transferů 41 milionů Kč. Procentuálně v prvních dvou letech tvořily přijaté transfery 19 % celkových příjmů. Za roky 2019 a 2020, které jsou charakteristické, nárůstem investičních aktivit města 35 % a 52 %. I v roce poté se městu podařilo získat nadstandardní obnos peněz. Na závěr sledovaného období tvořily přijaté transfery 42 % z celkových příjmů města Manětín.

Graf 3 Podíl přijatých transferů na celkový příjmy v letech 2017–2021

Zdroj: webové stránky města Manětín, vlastní zpracování 2022.

4.1.2 Výdajová stránka města

Ještě více než příjmy je třeba kontrolovat výdaje. V této části budou probrány výdaje, zejména podle ekonomického hlediska, které nám říká, na co nebo kam peníze směřovaly.

Tabulka 7: Vývoj výdajů v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Běžné	36 608 445	40 512 860	35 777 666	35 195 989	39 129 531
Kapitálové	7 250 044	6 400 146	18 217 081	52 607 755	59 748 303
Celkem	43 858 489	46 913 006	53 994 747	87 803 744	99 626 137

Zdroj: MONITOR Ministerstva financí ČR, vlastní zpracování 2022.

Z tabulky č. 7 lze vidět jasnou převahu běžných výdajů nad těmi kapitálovými v prvních dvou letech sledovaného období. V roce 2019 se zdvojnásobily oproti roku 2017 a 2018. Nejvyšší výše, která byla 40,5 milionů Kč, dosáhly v roce 2018. Největší položkou v rámci běžných výdajů je na činnost místní správy. V roce 2018 bylo vyčleněno na tyto výdaje 7,5 mil. Kč (vč. dotace na výkon státní správy). Podle Manětínského zpravodaje z roku 2018 tato položka zahrnuje výdaje na mzdy zaměstnanců obce (4,9 mil. Kč), poštovné a bankovní poplatky, telefony, elektřinu, topení a vodu 310 tis. Kč a další výdaje

na nákup drobného hmotného majetku, pohonné hmoty atd. Odměny pro členy zastupitelstva činily v roce 2018 1,3 mil. Kč. Dále bylo vyčleněno na opravy, sekání trávy a veřejnou zeleň 200 tis. Kč.

Město Manětín také v roce 2018 investovalo do požární ochrany 3,2 mil Kč. Tato výdajová položka zahrnovala, 200 tis. Kč výjezdové jednotce, 100 tis. sborům dobrovolných hasičů, 2,6 mil. Kč na generální opravu tatro a 300 tis. jako podíl na dotaci na rekonstrukci hasičské zbrojnice.

Co se týče podílů běžných výdajů na celkových výdajích ve sledovém období, tak maximální hodnoty (86 %) dosáhly paradoxně hned v druhém roce, kdy byly v absolutních číslech nejvyšší. V následujících třech letech se podíl běžných výdajů na celkových výdajích snížil. Tento pokles byl zapříčiněn vyšším růstem na straně kapitálových výdajů, které se zvýšily téměř o 11 milionů Kč v roce 2018, a o více než 45 milionů Kč v roce 2020. Podíl běžných výdajů na celkových výdajích postupně spadl z 86 % v roce 2018 na 40 % v roce 2021, zatímco kapitálové výdaje se dostaly z 16 % na 59 %. Kapitálové výdaje jsou naopak podle investičních titulů kolísavější oproti běžným výdajům, což vidíme na grafu č. 4. S výjimkou let 2019, 2020, 2021, ve kterých se realizovala investiční akce většího rozsahu, se pohybovaly na úrovni 6 milionů korun. Kapitálové výdaje jsou úzce provázány s přijatými transfery. Všechny sledované roky město vynaložilo kapitálové výdaje na investiční nákupy související s pořízením dlouhodobého hmotného majetku, např. budov, hal, strojů nebo dopravních prostředků.

Graf 4 Podíl výdajů na celkových výdajích v letech 2017–2021

Zdroj: MONITOR Ministerstva financí ČR, vlastní zpracování 2022.

Běžné rozpočtové výdaje jsou opakované výdaje ze strany města na různá odvětví. Běžné výdaje se týkají především oprav, údržby a dalších služeb, energií, nákupu surovin, mezd, vyplácení příspěvků příspěvkovým organizacím. apod.

Z tabulky č. 8 je vidět, že nejvíce město Manětín vynaložilo na služby pro obyvatelstvo. Částka vyčleněná pro tuto oblast se posledních 5 let pohybovala kolem 20 milionů Kč, s různými stupni variace. Od roku 2017 kdy částka byla nejvyšší, v průběhu 3 let došlo ke snížení téměř o 3 miliony Kč. Přesto v posledním roce sledovaného období se částka na tyto služby znovu vrátila na hodnotu 25 milionů Kč. Podíváme-li se blíže tak zjistíme, že největší podíl měly ve sledovaném období odbory bydlení, komunitní služby a územní rozvoj. V rámci bytového sektoru vynakládá město finanční prostředky především na bytovou výstavbu, výkup pozemků pro bytovou výstavbu a bytovou správu. U komunálních služeb město vynakládá peníze na pouliční osvětlení nebo komunální služby a územní rozvoj. Druhou nejdůležitější sekcí je vzdělávání a školské služby. V této části jsou výdaje směřovány především do mateřských a základních školy.

Druhou skupinu běžných výdajů, která výrazně převyšuje ostatní skupiny, představuje všeobecná veřejná správa a služby obecně, zde jsou evidovány výdaje ve výši 10 milionů Kč. U skupiny všeobecná veřejná správa a služby se s výjimkou jednoho roku (2019) výdaje každoročně zvyšují. Nevyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2021, a to o 2 miliony Kč. V rámci skupiny všeobecná veřejná správa a služby byl vynaložen největší objem finančních prostředků na oddíl státní moci, státní správy, územní samosprávy a politické strany.

Třetí nejnákladnější skupinou běžných výdajů tvoří průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, tyto skupiny však za prvními dvěma skupinami v prvních letech zaostávají. Extrémní skok můžeme vidět v roce 2019, kdy se výdaje na tyto služby zvýšily skoro o 16 milionů Kč a v dalších letech tato tendence pokračuje až do roku 2021, kdy dosahuje hodnoty 55,9 milionů Kč, nejvíce za sledované období. Tyto vysoké výdaje souvisí s výstavbou odpadní čističky vod, která započala v roce 2019 a trvá doposud. Před touto výstavbou město nejvíce vynaložilo peníze na dopravu, zajištění činností souvisejících se správou, údržbou, opravami, technickými inovacemi a výstavbou silniční sítě. Součástí této skupiny je také správa, údržba a výstavba chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek.

Za zmínku stojí ještě skupiny zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství, které jsou po celé sledované období konstantní. Největší složkou dlouhodobě představuje lesní hospodářství, kde město vynakládá své finanční prostředky na podporu produkční činnosti.

Dále stojí za zmínku bezpečnost státu a právní ochrana, kde se výdaje v prvních dvou letech pohybovaly v rádech milionů korun. Nejvyšší hodnota vynaložená na bezpečnost státu je 5,6 milionu korun v roce 2018, kdy město tyto peníze směřovalo na protipožární ochranu. Do zcela poslední skupiny, sociálních věcí a politiky zaměstnanosti, plynou s přihlédnutím k ostatním skupinám jen sta tisíce.

Tabulka 8: Vývoj jednotlivých skupin výdajů v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství	4 029 032	4 255 794	4 414 279	6 035 318	5 802 174
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	1 530 578	1 992 945	17 618 866	49 445 003	55 926 436
Služby pro obyvatelstvo	25 917 435	24 706 949	23 533 702	21 661 906	25 008 927
Sociální věci a politika zaměstnanosti	524 739	362 562	626 631	491 153	491 621
Bezpečnost státu a právní ochrana	2 757 242	5 641 477	379 702	390 442	377 663
Všeobecná veřejná správa a služby	9 099 463	9 953 280	7 421 568	9 779 922	11 271 014
Celkem	43 858 489	46 913 007	53 994 748	87 803 744	98 877 835

Zdroj: MONITOR Ministerstva financí ČR, vlastní zpracování 2022.

5 Analýza hospodaření Základní školy Manětín

5.1 struktura rozpočtů, financování Základní školy Manětín

V tabulce č. 9 lze vidět celkové primární provozní výdaje a příjmy, které škola vykázala za sledovaná období. V žádném roce ve sledovaných obdobích základní škola nehospodařila schodkovým ani přebytkovým rozpočtem, protože existuje dohoda se zřizovatelem, že škola vždy bude hospodařit s vyrovnaným rozpočtem. Podle Manětínského zpravodaje z dubna 2022 zastupitelstvo města schválilo celoroční hospodaření a účetní závěrku Základní školy Manětín za rok 2021. Nevyčerpaný příspěvek zřizovatele z roku 2021 ve výši 2 358,57 Kč vrátí škola na účet zřizovatele.

Z tabulky č. 9 lze vidět, že výdej od začátku sledovaného období vzrostly z 11 milionů na 17,5 milionu Kč, důvodem by mohlo být období pandemie v letech 2020–2021, které velmi zasáhlo obor školství.

Tabulka 9 Struktura rozpočtu ve letech 2018–2021

	2018	2019	2020	2021
Příjmy				
Příjmy z vlastních výkonů a zboží	750 000	750 000	750 000	700 000
Ostatní příjmy	3 000	7 000	50 000	50 000
Finanční příjmy	100	100	200	200
Příjmy z transferů – zřizovatel	800 000	900 000	900 000	900 000
Příjmy z transferů – přímá dotace	9 532 000	11 150 000	13 722 000	15 934 000
Příjmy celkem	11 085 100	12 807 100	15 422 200	17 584 200
Výdaje				
Spotřebované nákupy	1 380 000	1 306 400	1 350 000	1 300 000
Služby	277 100	329 000	450 200	420 200
Osobní náklady	9 308 000	11 150 000	13 522 000	15 754 000
Daně a poplatky	0	0	0	0
Ostatní náklady	10 000	6 700	40 000	60 000
Odpisy, rezervy a opravné položky	110 000	15 000	60 000	50 000
Výdaje celkem	11 085 100	12 807 100	15 422 200	17 584 2000

Zdroj: webové stránky základní školy Manětín, vlastní zpracování, 2022

5.1.1 Příjmová stránka Základní školy Manětín

V této podkapitole jsou především souhrnné informace získané z oficiálních stránek ZŠ a od účetní města Manětín. Základní škola má obvykle největší příjmy z transferů (od zřizovatele nebo přímé dotace). Příjem z transferů Základní školy Manětín činil v letech 2018 až 2021 více než 85 % z celkových příjmů. Z toho vyplývá, že základní škola bez transferů nemohla existovat.

Mzdové náklady jsou hrazeny dotacemi (příjmy některých místních veřejných institucí z transferů škol), školy dostávají tyto dotace z rozpočtu kraje. Jak již bylo zmíněno výše, tyto dotace musí být vyčerpány do nuly. Podle Manětínského zpravodaje z února 2021 zřizovatel základní školy Manětín očekával, že Základní škola Manětín bude za rok 2021 hospodařit s rozpočtem ve výši 1,6 mil. Kč, z toho činil příspěvek zřizovatele 900 tis. Kč. Dalších 700 tis. Kč bylo použito na připravovanou třetí etapu modernizace WC ve 2. patře budovy základní školy.

Podle výroční zprávy základní školy Manětín z roku 2018 se základní škola zapojila do projektu „Šablony I“, na který dostala dotace od EU a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 559 867 Kč. Tento projekt byl zaměřen na usnadnění přechodu dětí z mateřské školy do základní školy a spolupráci s rodiči dětí a žáků.

Podle výroční zprávy základní školy Manětín (2020/21) další dotaci škola dostala v srpnu 2019 na modernizaci odborných učeben – z Evropské unie ve výši 2 486 574,65 Kč a od zřizovatele ve výši 130 872,35 Kč. Ve stejném školním roce zřizovatel uhradil další výdaje spojené s modernizací školních učeben a také zajistil rekonstrukci sociálního zařízení za 826 tis. Kč, z čehož 295 tis. Kč činila dotace z Evropské unie.

Další důležitou příjmovou stránkou rozpočtu Základní školy Manětín jsou příjmy z vlastních výkonů a zboží. Do této kategorie spadají peníze za stravné žáků a zaměstnanců Základní školy Manětín. V příloze A lze vidět soupis příjmů za sledovaná období. Z toho vyplývá, že škola ročně vybere příjmy na stravování v hodnotě cca 500 tis. Kč. V roce 2018 základní škola získala od zřizovatele příspěvek na školní družinu ve výši 51 tis. Kč. Nejnižší příjem za stravování od žáků lze vidět ve druhém kvartálu 2020, a to ve výši 19 tis. Kč. Důvodem bylo uzavření školy v době pandemie.

Mezi ostatní příjmy školy patří peníze získané rozsvícením stromečku na náměstí města Manětín. Město spolu se základní školou Manětín a Mateřskou školou Manětín pořádají

vánoční akci, kde žáci škol vystupují a prodávají své výrobky vytvořené ve vyučovacích hodinách. V roce 2020 a 2021 tato akce nebyla pořádána, a proto tento příjem v soupisu příjmů chybí. Základní škola od roku 2018 pronajímá prostory středisku volného času Radovánek, které má v Manětíně pobočku. Za pronájem v roce 2018 základní škola obdržela 3 tis. Kč plus energie ve výši cca. 4 tis. Kč. Rok poté základní škola dostává 30 tis. Kč za energie. Příjmy z nájmu byly v roce 2019 stejné jako v roce 2018. Na druhou stranu základní škola v roce 2020 odpustila středisku Radovánek nájem z důvodu pandemie covid-19.

5.1.2 Výdajová stránka Základní školy Manětín

Nejvýznamnější položkou v nákladech sledovaného období představují náklady na platy zaměstnanců školy. Platové náklady jsou dlouhodobě ovlivňovány změnami v počtu výkonů, tedy snižováním či navyšováním počtu studentů, zatímco zvyšování daňových sazeb pro pedagogické a nepedagogické pracovníky je obecně pozitivní. S touto položkou je samozřejmě spojena i položka v podobě zákonného pojištění a sociálních nákladů. Od roku 2018 se platy pedagogických pracovníků zvýšily o 10,9 % a u nepedagogických zaměstnanců to bylo o 11,8 %. Od roku 2020 se na základě zákona č. 101/2017 Sb. ve znění zákona 167/2018 Sb. změnil normativní systém financování škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí, nebo dobrovolným svazkem obcí na tzv. normativně nákladový systém financování většiny druhů škol a družin. Zásadní změna se týkala financování pedagogické práce v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a školních družinách, které jsou nově financovány na základě skutečného počtu hodin přímé pedagogické činnosti realizované těmito školami v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a školní družinou v souladu s § 118 školského zákona.

Zvyšování platů zaměstnanců základní školy lze vidět i na výdajové stránce rozpočtu základní školy. Od roku 2018 se výdaje zvyšovaly z 9,3 milionů Kč až na maximální hodnotu 15,7 mil. Kč, což je nárůst za sledované období o 6,4 mil. Kč.

Dalšími důležitými položkami jsou spotřeba materiálu a spotřeba energie. Tyto náklady zahrnují především náklady na potraviny, náklady na knihy, učební pomůcky, drobný majetek a další materiál. Spotřeba vody, plynu, elektřiny a paliva pak může být zahrnuta do položky spotřeby energie. Dále bylo zjištěno, že sledovaná organizace trvale měla vyšší náklady na opravy a údržbu, které byly způsobeny jak rekonstrukcí, tak stavebními

úpravami ve škole. Hlavním cílem v tomto ohledu je vytvoření nových učeben a renovace stávajících zařízení, která již nejsou dostačující. Z materiálního hlediska se sledovaná organizace zaměřila na drobné opravy, malování školy, zlepšování estetického vzhledu učeben, chodeb i okolí školy. Všechny tyto výdaje se platí z příjmů transferů od zřizovatele, jímž je město Manětín. Soupis výdajů zaplacených zřizovatelem za sledované období lze vidět v přílohách B–E. Nejvyšší kategorií ve sledovaném období činí spotřeba materiálu, cca 1 mil. Kč. Do této kategorie spadají výdaje za učební pomůcky, knihy, tiskopisy, kancelářské potřeby, hygienické a úklidové prostředky, uhlí, DDHM do 3 tis. Kč a potraviny. V této kategorii základní škola nejvíce platí za potraviny pro žáky, tyto výdaje v prvních dvou letech činily 600 tis. Kč, od roku 2020 pak měly klesající tendenci. Příčinou pravděpodobně bylo uzavření základních a mateřských škol v době pandemie covid-19.

Ostatní služby představují dle velikosti výdajovou skupinu. Lze sem řadit zpracování účetnictví, vzdělávání nepedagogických pracovníků, bankovní poplatky, dopravné, svoz pevného odpadu, poštovné, plavání a jiné služby. Od roku 2019 má základní škola výdaje spojené s plaváním žáků, a to v hodnotě 22 tis. Kč. V dalších letech výdaje na plavání nejsou. Mezi nejdůležitější výdaje zřizovatele patří platby za spotřebu energií. Od prvního sledovaného roku výdaje na energie klesly z 315 tis. Kč na 238 tis. Kč.

Závěr

V bakalářské práci byla podrobně rozebrána problematika finančního hospodaření města Manětín. Cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu hospodaření města Manětín za sledované období 2017–2021 a analýzu hospodaření příspěvkové organizace Základní školy Manětín za sledované období 2018–2021. Práce byla rozdělena zejména na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je vysvětlen pojem územní samospráva, dále charakterizována obec a kraj a jejich příslušné orgány. Dále byly přiblíženy základní pojmy, které byly postupně rozvíjeny v procesech souvisejících s problematikou hospodaření obcí a příspěvkových organizací. Zpracovány byly poznatky z oblasti hospodaření obcí, financování příspěvkových organizací, sestavování rozpočtu a položek rozpočtu získané z odborné literatury a současné právní úpravy. Jako datová databáze posloužily MONITOR Ministerstva financí ČR, oficiální stránky města Manětín a oficiální webové stránky Základní školy Manětín. V praktické části je nejprve představeno město Manětín, jeho charakteristika a historie. Město Manětín je zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Manětín, proto dále byly představeny příspěvkové organizace města, jejich historie, charakteristiky.

V kapitole věnující se analýze hospodaření města Manětín byla provedena analýza příjmů města, procentuální zastoupení jednotlivých typů příjmů, z nichž převažovaly daňové příjmy města. Celkové příjmy od prvního roku sledovaného období vykazovaly růst. Celkové daňové příjmy se v prvních třech letech zvýšily. V roce 2020 celá Česká republika dodržovala protiepidemická opatření, která mají za následek změnu výše daňových příjmů do rozpočtů obce. A to z důvodu nemožnosti vést jakýkoli společenský život v komunitě obce a absence kulturních akcí, tak i v podobě nepříjemných finančních změn zejména pro podnikatele. Současně došlo i ke snížení daňových příjmů obcím zrušením superhrubé mzdy. Další důležitou složkou příjmů města jsou finanční transfery. První dva roky jsou přijaté finanční transfery konstantní. V roce 2019 došlo k prudkému nárůstu přijatých transferů. O rok později se jejich hodnota zdvojnásobila na maximálně 40,9 mil. Kč, protože potřebovalo pokrýt neobvyklé kapitálové výdaje na velké investice. V posledním roce sledovaného období byly přijaté transfery sníženy o 8 mil. Kč. Třetí hlavní kategorií celkových příjmů města byly nedaňové příjmy, které jsou v průměru dvakrát menší oproti příjmům daňovým.

V kapitole výdaje města Manětín byly porovnány a analyzovány výdaje, jejich vývoj v letech 2018 až 2021. Výdaje je nutné mít pod kontrolou ještě více než příjmy. Celkové výdaje ve vykazovaném období mají vzestupnou tendenci. Růst běžných výdajů ve vykazovaném období během prvních dvou let vzrostl, ale o rok později klesl o 5 mil. Kč a v roce 2020 pokračoval v sestupném trendu. Běžné výdaje nebo také provozní výdaje jsou v kompetenci města Manětín, a tak město Manětín je schopno tyto výdaje snížit. Například jedno z řešení je oprava veřejného osvětlení, které by vedlo ke snížení výdajů spojených elektrickou energií. Na druhou stranu výkonnost kapitálových výdajů vykazuje v prvních dvou letech klesající trend. Zde chci také zdůraznit rok 2019, kdy došlo ke zdvojnásobení investičního kapitálu města zejména z důvodu výstavby městské kanalizace. Druhou nejvýznamnější sekci je sekce vzdělávání a školských služeb. Zde jsou výdaje směřovány především do mateřských a základních škol.

V kapitole analýza hospodaření Základní školy Manětín byl zaznamenán vývoj příjmů a výdajů Základní školy. Na základě poskytnutých informací od hlavních účetní a také z výročních zpráv došlo k závěru, že Základní škola Manětín hospodář s finančními prostředky účelně, svědomitě a efektivně. Základní škola Manětín má velkou výhodu v dobrém vztahu se svým zřizovatelem, městem Manětín. Společně se snaží vyřešit problémy, se kterými se škola potýká, a najít řešení, které je oboustranně výhodné. Město Manětín jakožto zřizovatel poskytuje za sledované období Základní škole Manětín příspěvek ve výši cca 900 tis. Kč ročně. Ve sledovacím období 2018 až 2021 bylo dosaženo vždy vyrovnaného hospodářského výsledku. Základní škola tento příspěvek nejvíce využívá na materiální výdaje, např. učební pomůcky, knihy, tiskopisy, kancelářské potřeby, hygienické potřeby, uhlí a potraviny. Nejvíce peněz základní škola vynaložila na potraviny pro žáky. Další velkou výdajovou složkou školy jsou ostatní služby, do kterých lze zařadit poštovné, soz odpadů, ostatní služby, zpracování účetnictví. Nejvyšší výdaje, které základní škola má, jsou výdaje na mzdy pedagogických i nepedagogických pracovníků a sociální a zdravotní pojištění svých zaměstnanců. Na druhou stranu tyto výdaje nejsou hrazeny z příspěvku od zřizovatele, ale ze státních transferů. Z výročních zpráv vyplývá, že počet pedagogů ve sledovaném období narůstá. Na druhou stranu to nelze říct o počtu dětí.

Příjmy základní školy Manětín jsou také nedílnou součástí rozpočtu příspěvkové organizace. Největší složkou příjmů jsou příjmy za stravné od žáků a zaměstnanců školy. Dalším důležitým příjmem pro školu je od roku 2018 pronájem středisku volného času

Radovánek. A neposlední řadě, příjmy z akcí, které základní škola pořádá, např. rozsvícení vánočního stromečku. Základní škole Manětín na základě výsledků bych doporučila rozšíření již provozované doplňkové činnosti v oblasti pronájmů a vaření obědů pro cizí strávníky i v období letních školních prázdnin. Tato doporučení by mohla Základní škole Manětín pomoci ke zlepšení finanční situace a tím i zabezpečení prostředků pro zkvalitnění výuky.

Na základě těchto výsledků lze odpovědět na následující výzkumné otázky:

- Jak se liší poměry příjmů a výdajů rozpočtu města ve sledovaných obdobích?
- Je rozpočet města ve sledovaném období přebytkový nebo schodkový?

Příjmová a výdajová část rozpočtu se za sledované období neliší. V prvních čtyřech letech se celkové příjmy i celkové výdaje zvýšily. V roce 2020 dosáhly celkové tržby své maximální hodnoty a poslední rok začnou postupně klesat. Na druhou stranu celkové výdaje dosáhnou maximální hodnoty až v roce 2021. Je zřejmé, že město na zvýšení svých příjmů reaguje zvýšením výdajů a naopak. Především přijaté transfery představují významný dopad na příjmovou a výdajovou stranu. Když město očekává, že bude muset nákladně investovat, zvýší své příjmy pomocí přijatých transferů

Ve sledovaném období se městu podařilo hospodařit s přebytkovým rozpočtem pouze dva roky. V letech 2018 a 2019 celkové výnosy převýšily celkové náklady. Tyto přebytky pak Manětín použil na splacení minulých dluhů. V ostatních letech město evidovalo deficit kvůli neobvykle vysokým investičním výdajům, v tomto případě v souvislosti s budováním kanalizace a čistírny odpadních vod.

Vzhledem ke zjištěním informacím, bych hospodaření města Manětín hodnotila kladně. Ačkoliv dlouhodobý úvěr, který město sjednalo, byl určen na vybudování čističky odpadních vod, což vidím jako investici do budoucna. Přestože město bude několik let tímto úvěrem zatížen.

Na závěr lze říci, že bych městu Manětín doporučila zvýšit své příjmy. Jedním z možností, jak zvýšit příjmy je zvýšení sazby daně z nemovitých věcí, pomoc při vytváření nových pracovních míst v obci. Dále také prodej stavebních parcel čímž by došlo ke zvýšení počtu obyvatel města, což by přispělo nejen k zvýšení příjmů do rozpočtu, ale také k rozvoji města.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

- Binek, J., Svobodová, H., Holeček, J., Příbylíková, A., Chabičovská, K., & Galvasova, I. (2010). *Synergie ve venkovském prostoru: přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí*. GaREP.
- Boukal, P. (2013). *Fundraising pro neziskové organizace*. Grada.
- Hejduková, P. (2015). *Veřejné finance: teorie a praxe*. C.H. Beck.
- Holeček, J. (2009). *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. GaREP.
- Kypetová, J. (2012). *Obec & Finance: odborný časopis*. Triada s.r.o.
- Maderová Voltnerová, K. (2009-). *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku ...: komentář zákona č. 250/2000 Sb. včetně účetních souvztažností, majetek svěřený a vlastní, přijímání darů, porušení rozpočtové kázně, fondy*. ANAG.
- Marková, H. (2000). *Finance obcí, měst a krajů*. Orac.
- Marková, H., & Boháč, R. (2007). *Rozpočtové právo*. C.H. Beck.
- Pařízková, I. (2008). *Finance územní samosprávy*. Masarykova univerzita.
- Peková, J. (2011). *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Wolters Kluwer Česká republika.
- Peková, J., Pilný, J., & Jetmar, M. (2008). *Veřejná správa a finance veřejného sektoru* (3., aktualiz. a rozš. vyd). ASPI.
- Peterová, H. (2016). *Finanční hospodaření územních samosprávných celků* (Vydání: páté aktualizované a rozšířené). Institut pro veřejnou správu Praha.
- Provazníková, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe* (3. aktualizované a rozšířené vydání). Grada Publishing.
- Provazníková, R., & Sedláčková, O. (2009). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe* (2., aktualiz. a rozš. vyd). Grada.
- Sedmíhradská, L. (2016). *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer
- Sedmíhradská, L. (2016). *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer.

SLACK, N. E. (2009) *Guide to municipal finance*. Nairobi: UN-Habitat.

Svoboda, M., Vladyková, R., Bauer, D. Kvapil, M. & Matej, M. (2021). *Finanční řízení obcí*. Svaz měst a obcí České republiky

Šedivý, M., & Medlíková, O. (2011). *Úspěšná nezisková organizace* (2., aktualiz. a dopl. vyd). Grada.

Právní předpisy

Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 23/2017 Sb., zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., zákon o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 131/2000 Sb., zákon o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 243/2000 Sb., zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 565/1990 Sb., zákon České národní rady o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 634/2004 Sb., zákon o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

Č. T. K. (2021). *Vláda schválila pravidla pro spolufinancování fondů EU z rozpočtu*. České noviny. https://www.ceskenoviny.cz/index_view.php?id=2020987

Eliáš, A. (2010). *Dotace obcím – jejich struktura a využití*. Deník veřejné správy. <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6448273>

Evropská komise/EACEA/Eurydice, 2021. *Česká republika: Financování předškolního a školního vzdělání*. Eurydice. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-21_cs

Historie a současnost. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/mesto/historie-a-soucasnost/>

Historie školky. (2022). <https://www.msmanetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.msmanetin.cz/matrska-skola/historie-skolky/>

Manětínský zpravodaj. (2018) (Vol. 2018). TCF print s.r.o. Plzeň

Manětínský zpravodaj. (2019) (Vol. 2019). TCF print s.r.o. Plzeň

Manětínský zpravodaj. (2020) (Vol. 2020). TCF print s.r.o. Plzeň

Manětínský zpravodaj. (2021) (Vol. 2021). TCF print s.r.o. Plzeň

Manětínský zpravodaj. (2021) (Vol. 2021). TCF print s.r.o. Plzeň

Mapy a kartogramy: Kraje a okresy České republiky. (2006). Česká statistický úřad. Retrieved January 12, 2022, from https://www.czso.cz/csu/czso/13-1131-05-casova_rada-10

Město. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/mesto/>

Ministerstvo financí České republiky. (2018). *Monitoring hospodaření územních samosprávných celků*. Oddělení 1202. <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>

Ministerstvo vnitra České republiky. (2018). *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci.aspx>

Monitor Státní pokladna. (2022). <https://monitor.statnipokladna.cz/>. Retrieved April 18, 2022, from <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00258091/prehled?rad=t&obdobi=1712>

O. strategického rozvoje a koordinace veřejné správy. (2016). *KATALOG ČINNOSTÍ OBCÍ A KRAJŮ: Katalog činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích.* <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

Odbor 12. (2021). *Poskytování dotací příspěvkovým organizacím obcí a krajů. Ministerstvo financí české republiky.* <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora/2021/poskytovani-dotaci-prispevkovym-organiza-40787>

Povinné informace: Město Manětín. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/urad-342/povinne-informace-1/subjekt-mesto-manetin-1.html>

Rozpočet města 2017: Město Manětín. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/urad-342/rozpocet-mesta/2017.html>

Rozpočet města 2018: Město Manětín. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/urad-342/rozpocet-mesta/2018.html>

Rozpočet města 2019: Město Manětín. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/urad-342/rozpocet-mesta/2019.html>

Rozpočet města 2020: Město Manětín. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/urad-342/rozpocet-mesta/2020.html>

Rozpočet města 2021: Město Manětín. (2022). <https://www.manetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.manetin.cz/urad-342/rozpocet-mesta/2021.html>

Schválený rozpočet na rok 2018. (2022). <https://www.zsmanetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.zsmanetin.cz/skola/uredni-deska/schvaleny-rozpocet-na-rok-2018-18.html?ftresult=rozpo%C4%8Det+>

Schválený rozpočet na rok 2019. (2022). <https://www.zsmanetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.zsmanetin.cz/skola/uredni-deska/schvaleny-rozpocet-na-rok-2019-10.html?ftresult=rozpo%C4%8Det+>

Schválený rozpočet na rok 2020. (2022). <https://www.zsmanetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.zsmanetin.cz/skola/uredni-deska/schvaleny-rozpocet-na-rok-2020-1.html?ftresult=rozpo%C4%8Det+>

Schválený rozpočet na rok 2020. (2022). <https://www.zsmanetin.cz>. Retrieved April 18, 2022, from <https://www.zsmanetin.cz/skola/uredni-deska/schvaleny-rozpocet-na-rok-2021-19.html?ftresult=rozpo%C4%8Det+>

Z. škola M. (2019). *Výroční zpráva o činnosti Základní školy Manětín za školní rok 2018/19 (2018/19).* Základní škola Manětín.

Z. škola M. (2020). *Výroční zpráva o činnosti Základní školy Manětín za školní rok 2019/20 (2019/20).* Základní škola Manětín.

Z. škola M. (2021). *Výroční zpráva o činnosti Základní školy Manětín za školní rok 2020/21 (2020/21).* Základní škola Manětín.

Z. škola M. (2018–2021). *Soupis příjmů v položce.* Interní dokument Základní školy Manětín se sídlem Manětín.

Z. škola M. (2018). *Čerpání rozpočtu zřizovatele.* Interní dokument Základní školy Manětín se sídlem Manětín.

Z. škola M. (2019). *Čerpání rozpočtu zřizovatele.* Interní dokument Základní školy Manětín se sídlem Manětín.

Z. škola M. (2020). *Čerpání rozpočtu zřizovatele.* Interní dokument Základní školy Manětín se sídlem Manětín.

Z. škola M. (2021). *Čerpání rozpočtu zřizovatele.* Interní dokument Základní školy Manětín se sídlem Manětín.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva obce.....	13
Tabulka 2 Vývoj počtu žáků v letech 2017–2021	37
Tabulka 3 Vývoj počtu pracovníků v letech 2017–2021	37
Tabulka 4 Struktura rozpočtů města Manětín v letech 2017–2021	38
Tabulka 5 Struktura rozpočtů města Manětín v letech 2017–2021 (v Kč)	40
Tabulka 6 Vývoj daňových příjmů v letech 2017–2021	40
Tabulka 7: Vývoj výdajů v letech 2017–2021	43
Tabulka 8: Vývoj jednotlivých skupin výdajů v letech 2017–2021.....	46
Tabulka 9 Struktura rozpočtu ve letech 2018–2021.....	47

Seznam obrázků

Obrázek 1 Krajské členění.....	15
Obrázek 2 Rozpočtová soustava v ČR.....	17
Obrázek 3 Výpočet provozního salda.....	23
Obrázek 4 Organizační struktura města Manětín	35

Seznam grafů

Graf 1 Celkové příjmy, celkové výdaje a jejich saldo	39
Graf 2 Vývoj jednotlivých příjmových tříd v letech 2017–2021	40
Graf 3 Podíl přijatých transferů na celkový příjmy v letech 2017–2021	43
Graf 4 Podíl výdajů na celkových výdajích v letech 2017–2021	44

Seznam příloh

Příloha A Soupis příjmů Základní školy Manětín 2018–2021	64
Příloha B Čerpání rozpočtu zřizovatele 2018	65
Příloha C Čerpání rozpočtu zřizovatele 2019	66
Příloha D Čerpání rozpočtu zřizovatele 2020	66
Příloha E Čerpání rozpočtu zřizovatele 2021	68

Přílohy

Příloha A Soupis příjmů Základní školy Manětín 2018–2021

Soupis příjmů v položce - P :		1. Q/2018	2. Q/2018	3. Q/2018	4. Q/2018
602 02	příspěvek ŠD	51 038,72	0,00	0,00	0,00
602 20	stravné - žáci	214 900,00	230 178,00	55 694,00	216 911,00
602 30	stravné - závodní stravování	22 974,00	25 642,00	7 655,00	24 677,00
648 00	čerpání fondů - odpisy	0,00	0,00	0,00	11 733,00
649 00+11	náhrada za poškozené věci	0,00	0,00	786,00	220,00
649 01	rozsvícení stromečku	0,00	0,00	0,00	1 088,00
649 20+21	ročenky	0,00	4 550,00	2 700,00	0,00
649 25	pronájem Radovánek	3 000,00	0,00	0,00	0,00
649 26	energie Radovánek	0,00	0,00	0,00	4 594,00
649 30	doprava - vybráno od žáků	0,00	30 969,00	0,00	0,00
662 00	úroky	25,93	23,29	25,46	47,46
Příjmy CELKEM:		<u>291 938,65</u>	<u>291 362,29</u>	<u>66 860,46</u>	<u>259 270,46</u>

Soupis příjmů v položce - P :		1. Q/2019	2. Q/2019	3. Q/2019	4. Q/2019
602 20	stravné - žáci	269 328,00	162 189,00	127 126,00	130 469,00
602 30	stravné - závodní stravování	19 191,00	20 777,00	9 447,00	22 433,00
648 00	odpisy	0,00	0,00	0,00	11 733,00
649 00	náhrada za poškozené věci	0,00	943,00	0,00	160,00
649 01	rozsvícení stromečku	0,00	0,00	0,00	1 577,00
649 25	pronájem prostor - Radovánek	0,00	3 000,00	0,00	0,00
649 26	SVC Radovánek - energie	0,00	0,00	0,00	30 324,75
649 40	ostatní výnosy z činnosti DK	11 419,23	0,00	0,00	0,00
662 00	úroky	37,21	50,36	51,29	91,50
Příjmy CELKEM:		<u>299 975,44</u>	<u>186 959,36</u>	<u>136 624,29</u>	<u>196 788,25</u>

Soupis příjmů v položce - P :		1. Q/2021	2. Q/2021	3. Q/2021	4. Q/2021
602 20	stravné - žáci	109 882,00	113 587,00	128 115,00	163 496,00
602 30	stravné - zaměstnanci	11 452,00	22 951,00	12 617,00	25 528,00
648 00	odpisy	0,00	0,00	0,00	5 040,00
649 00	náhrada za poškození a ztráty	0,00	440,00	117,00	0,00
649 05	MŠMT - bezúplatné převzetí	13 409,35	74 421,75	9 906,75	14 222,70
649 06	prodej drobného majetku	0,00	550,00	0,00	0,00
649 20	ročenky - příspěvek zřizovatele	0,00	3 100,00	0,00	0,00
649 25+26	pronájem a energie Radovánku	0,00	0,00	0,00	26 783,09
662 00	úroky	12,92	1,52	0,94	4,48
672 10	rozpuštění dotací	0,00	0,00	0,00	23 589,63
Příjmy CELKEM:		<u>134 756,27</u>	<u>215 051,27</u>	<u>150 756,69</u>	<u>258 663,90</u>

Soupis příjmů v položce - P :		1. Q/2020	2. Q/2020	3. Q/2020	4. Q/2020
602 20	stravné - žáci	204 892,00	19 070,00	91 336,00	69 627,00
602 30	stravné - závodní stravování	17 417,00	6 867,00	9 651,00	19 461,00
648 00	odpisy	0,00	0,00	0,00	11 733,00
649 00	náhrada za poškozené věci	395,00	248,00	245,00	0,00
649 05	respirátory MŠMT - proúčtování	0,00	0,00	0,00	12 952,80
649 25	SVC Radovánek - pronájem prostor	0,00	0,00	0,00	0,00
649 26	SVC Radovánek - energie	0,00	0,00	0,00	29 570,78
662 00	úroky	42,18	57,81	59,18	95,61
Příjmy CELKEM:		<u>222 746,18</u>	<u>26 242,81</u>	<u>101 291,18</u>	<u>143 440,19</u>

Zdroj: Základní škola Manětín (2018–2021), Soupis příjmů v položce.

Čerpání rozpočtu zřizovatele 2018								ZŠ	
SU	AU	Položka	rok 2017	rozpočet 2018	1.Q v tis.Kč	2.Q v tis.Kč	3.Q v tis.Kč	4.Q v tis.Kč	CELKEM v tis.Kč
501		Spotřeba materiálu	1033,159	1009	317,161	271,570	120,492	299,453	1008,676
	01	učební pomůcky	12,393		0,000	3,562	0,000	8,144	11,706
	02	knihy a společenské hry	9,639		0,000	3,585	0,000	0,000	3,585
	03	předplatné - noviny, časopisy	1,093		0,000	0,834	0,000	0,000	0,834
	04	tiskopisy, zákony	2,916		0,000	1,281	0,972	0,000	2,253
	05	kancelářské potřeby	27,654		2,756	4,449	2,818	11,376	21,399
	06	spotřební materiál (učební, výtvarný)	19,084		8,691	5,650	0,474	20,121	34,936
	07	hygienické a úklidové prostř.	56,963		13,501	13,754	16,307	33,461	77,023
	09	ochranné pracovní pomůcky	1,000		0,878	0,000	0,000	0,000	0,878
	11	ostatní materiál	12,630		2,048	0,868	1,400	2,384	6,700
	12	uhlí	107,998		47,740	0,000	0,000	22,134	69,874
	15	ročenky pro vycházející žáky	5,149		0,000	7,250	0,000	0,000	7,250
	19	DDHM do 3tis.Kč	2,749		0,000	0,000	0,000	18,230	18,230
	20	potraviny - žáci	682,626		216,963	204,745	91,101	160,251	673,060
	30	potraviny - ZS	79,436		24,584	25,592	7,420	23,352	80,948
502		Spotřeba energie	273,085	316	65,310	65,310	97,319	87,672	315,611
	10	spotřeba elektrické energie	237,740		56,010	56,010	87,541	78,372	277,933
	30	spotřeba vody	35,345		9,300	9,300	9,778	9,300	37,678
511		Oprava a udržování	59,022	117	44,063	46,452	21,755	3,963	116,233
	01	revize a údržba	17,274		0,000	11,675	6,050	1,652	19,377
	10	opravy ZŠ	41,748		0,000	34,777	11,727	0,000	46,504
	30	opravy ŠJ	0,000		0,000	0,000	3,978	2,311	6,289
	50	budova	0,000		44,063	0,000	0,000	0,000	44,063
518		Ostatní služby	189,624	339	113,650	77,261	78,788	68,776	338,475
	03	dopravné	19,749		0,456	32,532	0,000	0,000	32,988
	10	svoz pevného odpadu	14,662		0,000	0,000	16,075	0,000	16,075
	13	poštovné	1,212		0,756	0,407	0,330	0,382	1,875
	14	zpracování účetnictví	75,020		20,570	18,150	18,150	18,150	75,020
	15	ostatní služby	72,361		90,099	24,344	43,172	47,331	204,946
	50	bankovní poplatky	6,620		1,769	1,828	1,061	2,913	7,571
542		Jiné pokuty a penále	0,000	2	2,000	0,000	0,000	0,000	2,000
	00	pokuty	0,000		2,000	0,000	0,000	0,000	2,000
549		Ostatní náklady z činnosti	11,724	9	7,105	0,000	0,000	1,300	8,405
	14	pojištění Generali	11,724		7,105	0,000	0,000	1,300	8,405
551		Odpisy	12,350	12	0,000	0,000	0,000	12,350	12,350
	14	odpisy	11,724		0,000	0,000	0,000	12,350	12,350
558		Náklady DDM (018,028)	52,704	45	0,000	0,000	0,000	44,978	44,978
	20	DDHM nad 3tis.Kč	52,704		0,000	0,000	0,000	44,978	44,978
		CELKEM 5xx:	1619,318	1849	549,289	460,593	318,354	518,492	1846,728
	P	Předpokládané příjmy (-)	829,634	909	291,939	291,362	66,860	259,270	909,431
		CELKEM							
		VYČERPA	789,684		257,350	169,231	251,494	259,222	937,297
		NÝ PŘÍSPĚVEK po odečtení příjmů:							
		výsledek hospodaření	10,316	(+)	-57,350	30,769	-51,494	80,778	2,703
		Celkem příspěvek zřizovatele	800	940	200,000	200,000	200,000	340,000	940,000
		<i>příspěvek od zřizovatele přijat</i>		dne:	18.1.18	13.6.18	25.9.18	15.10+5.12.	
				ve výši:	200,000	200,000	200,000	200+140	940,000

Zdroj: Základní škola Manětín (2018). Čerpání rozpočtu zřizovatele.

Příloha C Čerpání rozpočtu zřizovatele 2019

SU	AU	Položka	rok 2018	rozpočet 2019	1.Q v tis.Kč	2.Q v tis.Kč	3.Q v tis.Kč	4.Q v tis.Kč	CELKEM v tis.Kč
501		Spotřeba materiálu	1008,676	990	287,349	247,113	166,753	237,048	938,263
	01	učební pomůcky	11,706		0,000	1,420	1,800	4,923	8,143
	02	knihy a společenské hry	3,585		0,000	2,200	0,000	9,310	11,510
	03	předplatné - noviny, časopisy	0,834		2,299	0,899	0,000	2,350	5,548
	04	tiskopisy, zákony	2,253		0,326	1,311	0,619	0,599	2,855
	05	kancelářské potřeby	21,399		0,000	0,200	21,615	11,731	33,546
	06	spotřební materiál (učební, výtvarný)	34,936		8,234	2,008	0,000	9,254	19,496
	07	hygienické a úklidové prostř.	77,023		6,251	13,252	7,819	22,670	49,992
	09	ochranné pracovní pomůcky	0,878		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	11	ostatní materiál	6,700		2,783	2,242	11,929	13,786	30,740
	12	uhlí	69,874		40,300	20,435	20,100	5,226	86,061
	15	ročenky pro vycházející žáky	7,250		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	19	DDHM do 3tis. Kč	18,230		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	20	potraviny - žáci	673,060		206,660	181,054	94,639	136,171	618,524
	30	potraviny - ZS	80,948		20,496	22,092	8,232	21,028	71,848
502		Spotřeba energie	315,611	315	87,209	85,947	68,795	73,430	315,381
	10	spotřeba elektrické energie	277,933		77,909	76,647	58,828	63,800	277,184
	30	spotřeba vody	37,678		9,300	9,300	9,967	9,630	38,197
511		Oprava a udržování	116,233	55	0,000	9,920	6,965	33,974	50,859
	01	revize a údržba	19,377		0,000	1,627	3,750	13,852	19,229
	10	opravy ZŠ	46,504		0,000	0,000	0,000	20,122	20,122
	30	opravy ŠJ	6,289		0,000	8,293	3,215	0,000	11,508
	50	budova	44,063		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
518		Ostatní služby	338,475	275	88,045	78,230	49,274	93,518	309,067
	02	plavání	0,000		0,000	22,400	0,000	0,000	22,400
	03	dopravné	32,988		0,000	0,000	0,000	1,703	1,703
	10	svoz pevného odpadu	16,075		9,647	0,000	5,462	0,000	15,109
	12	telefonní služby, internet	0,000		0,000	0,000	0,000	21,802	21,802
	13	poštovné	1,875		0,234	0,427	0,269	0,209	1,139
	14	zpracování účetnictví	75,020		20,570	18,150	18,150	18,150	75,020
	15	ostatní služby	204,946		55,167	34,494	22,980	48,777	161,418
	19	vzdělávání nepedag.	0,000		0,000	0,363	0,000	0,000	0,363
	50	bankovní poplatky	7,571		2,427	2,396	2,413	2,877	10,113
542		jiné pokuty a penále	2,000	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
549		Ostatní náklady z činnosti	8,405	7	5,681	1,000	0,000	10,189	16,870
	14	pojištění Generali	8,405		5,681	0,000	0,000	6,689	12,370
	15	škodní událost	0,000		0,000	1,000	0,000	3,500	4,500
551		Odpisy	12,350	10	0,000	0,000	0,000	12,350	12,350
	14	odpisy	12,350		0,000	0,000	0,000	12,350	12,350
558		Náklady DDM (018,028)	44,978	5	3,930	0,000	0,000	233,012	236,942
	20	DDHM nad 3tis.Kč	44,978		3,930	0,000	0,000	233,012	236,942
		CELKEM 5xx:	1846,728	1657	472,214	422,210	291,787	693,521	1879,732
	P	Předpokládané příjmy (-)	909,431	757	299,975	186,959	136,624	196,788	820,347
		CELKEM VYČERPANÝ PŘÍSPĚVEK po odečtení příjmů:	937,297		172,239	235,251	155,163	496,733	1059,385
		výsledek hospodaření	2,703		52,761	-10,251	69,837	-111,733	0,615
		Celkem příspěvek zřizovatele	940	900	225,000	225,000	225,000	385,000	1060,000
		<i>příspěvek od zřizovatele přijat</i>			<i>dne: 19.2.19</i>	<i>11.6.19</i>	<i>9.8.19</i>	<i>4.10.+15.11.</i>	
					<i>ve výši: 225,000</i>	<i>225,000</i>	<i>225,000</i>	<i>385,000</i>	<i>1060,000</i>

Zdroj: Základní škola Manětín (2019). Čerpání rozpočtu zřizovatele.

Příloha D Čerpání rozpočtu zřizovatele 2020

SU	AU	Položka	rok 2019	rozpočet 2020	1.Q v tis.Kč	2.Q v tis.Kč	3.Q v tis.Kč	4.Q v tis.Kč	CELKEM v tis.Kč
501		Spotřeba materiálu	938,263	675	245,615	91,950	147,283	189,460	674,308
	01	učební pomůcky	8,143		0,000	12,633	2,662	17,172	32,467
	02	knihy a společenské hry	11,510		0,000	2,000	0,000	2,826	4,826
	03	předplatné - noviny, časopisy	5,548		0,000	0,999	0,000	0,000	0,999
	04	tiskopisy, zákony	2,855		0,070	1,768	1,325	0,000	3,163
	05	kancelářské potřeby	33,546		0,344	1,986	20,719	14,562	37,611
	06	spotřební materiál (učební,výtvarný)	19,496		0,000	1,194	2,661	0,000	3,855
	07	hygienické a úklidové prostř.	49,992		14,694	18,983	10,902	22,571	67,150
	11	ostatní materiál	30,740		2,814	5,927	17,435	4,846	31,022
	12	uhlí	86,061		39,664	23,450	0,000	40,737	103,851
	19	jiný drobný dlouh.majetek	0,000		0,000	0,000	1,248	9,244	10,492
	20	potraviny - žáci	618,524		170,277	15,058	82,100	58,041	325,476
	30	potraviny - ZS	71,848		17,752	7,952	8,231	19,461	53,396
502		Spotřeba energie	315,381	275	84,408	51,753	78,287	57,624	272,072
	10	spotřeba elektrické energie	277,184		74,778	42,123	74,780	49,494	241,175
	30	spotřeba vody	38,197		9,630	9,630	3,507	8,130	30,897
511		Oprava a udržování	50,859	23	0,653	7,719	11,234	3,178	22,784
	01	revize a údržba	19,229		0,000	7,719	9,322	0,000	17,041
	10	opravy ZŠ	20,122		0,000	0,000	0,000	3,178	3,178
	30	opravy ŠJ	11,508		0,653	0,000	1,912	0,000	2,565
518		Ostatní služby	309,067	315	175,291	42,115	57,775	38,084	313,265
	02	plavání	22,400		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	03	dopravné	1,703		19,074	-0,394	0,000	-18,680	0,000
	10	svoz pevného odpadu	15,109		14,118	0,000	0,706	0,000	14,825
	12	telefonní služby, internet	21,802		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	13	poštovné	1,139		0,188	0,308	0,163	0,179	0,838
	14	zpracování účetnictví	75,020		20,570	18,150	18,150	18,150	75,020
	15	ostatní služby	161,418		48,801	20,928	36,181	34,798	140,707
	15	ostatní služby - dotace - IROP	0,000		70,000	0,000	0,000	0,000	70,000
	19	vzdělávání nepedag.	0,363		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	50	bankovní poplatky	10,113		2,540	3,123	2,575	3,637	11,875
527		Zákonné sociální náklady	0,000	13	0,000	0,000	0,000	12,953	12,953
	05	převzaté respirátory od MŠMT	0,000		0,000	0,000	0,000	12,953	12,953
549		Ostatní náklady z činnosti	16,870	10	1,000	1,000	0,000	6,689	8,689
	14	pojištění Generali	12,370		0,000	0,000	0,000	6,689	6,689
	15	škodní událost	4,500		1,000	1,000	0,000	0,000	2,000
551		Odpisy	12,350	13	0,000	0,000	0,000	12,350	12,350
	14	odpisy	12,350		0,000	0,000	0,000	12,350	12,350
558		Náklady DDM (018,028)	236,942	140	0,000	0,000	9,688	127,889	137,578
	20	DDHM nad 3tis.Kč	236,942		0,000	0,000	9,688	127,889	137,577
		CELKEM 5xx:	1879,732	1464	506,967	194,537	304,267	448,227	1453,999
	P	Předpokládané příjmy (-)	820,347	494	222,746	26,243	101,291	143,440	493,720
		CELKEM VYČERPANÝ							
		PŘÍSPĚVEK po odečtení příjmů:	1059,385		284,221	168,294	202,976	304,787	960,279
		výsledek hospodaření	0,615		-59,221	56,706	22,024	-9,787	9,721
		Celkem příspěvek zřizovatele	1 060	970	225,000	225,000	225,000	295,000	970,000
		<i>příspěvek od zřizovatele přijat</i>			dne: 25.3.20	19.5.20	15.9.20	15.10.20	
					ve výši: 225,000	225,000	225,000	295,000	970,000

Zdroj: Základní škola Manětín (2020). Čerpání rozpočtu zřizovatele.

Príloha E Čerpání rozpočtu zřizovatele 2021

SU	AU	Položka	rok 2020	rozpočet 2021	1.Q v tis.Kč	2.Q v tis.Kč	3.Q v tis.Kč	4.Q v tis.Kč	CELKEM v tis.Kč
501		Spotřeba materiálu	674,308	675	147,528	314,630	166,473	293,057	921,688
	01	učební pomůcky	32,467		0,000	0,000	0,829	-0,075	0,754
	02	knihy a společenské hry	4,826		0,000	4,994	0,000	13,669	18,663
	03	předplatné - noviny, časopisy	0,999		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	04	tiskopisy, zákony	3,163		0,067	0,000	0,000	0,000	0,067
	05	kancelářské potřeby	37,611		0,000	6,855	13,110	0,948	20,913
	06	spotřební materiál (učební,výtvarný)	3,855		0,000	0,284	0,820	2,624	3,728
	07	hygienické a úklidové prostř.	67,150		7,290	32,517	3,913	31,440	75,160
	11	ostatní materiál	31,022		0,000	4,463	18,260	0,578	23,301
	12	uhlí	103,851		49,164	23,220	0,000	46,010	118,394
	15	ročenky a šerpy pro 9.tříd	0,000		0,000	5,516	0,000	0,000	5,516
	19	jiný drobný dlouh.majetek	10,492		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	20	potraviny - žáci	325,476		79,555	137,663	107,062	159,812	484,092
	25	MŠMT - bezúplatné převzetí	0,000		0,000	74,422	9,907	14,223	98,552
	30	potraviny - ZS	53,396		11,452	24,696	12,572	23,828	72,548
502		Spotřeba energie	272,072	255	59,557	75,362	55,906	47,502	238,327
	10	spotřeba elektrické energie	241,175		51,427	67,232	54,392	40,242	213,293
	30	spotřeba vody	30,897		8,130	8,130	1,514	7,260	25,034
511		Oprava a udržování	22,784	30	0,000	6,866	20,366	6,111	33,343
	01	revize a údržba	17,041		0,000	6,866	18,454	1,755	27,075
	10	opravy ZŠ	3,178		0,000	0,000	0,000	0,847	0,847
	30	opravy ŠJ	2,565		0,000	0,000	1,912	3,509	5,421
518		Ostatní služby	313,265	290	81,169	48,115	67,108	113,958	310,350
	10	svoz pevného odpadu	14,825		16,179	0,000	0,814	0,000	16,993
	13	poštovné	0,838		0,348	0,561	0,104	0,071	1,084
	14	zpracování účetnictví	75,020		20,570	18,150	18,150	18,150	75,020
	15	ostatní služby	140,707		41,597	26,134	43,635	92,165	203,531
	15	ostatní služby - dotace - IROP	70,000		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	19	vzdělávání nepedag.	0,000		0,000	0,000	1,200	0,000	1,200
	50	bankovní poplatky	11,875		2,475	3,270	3,205	3,572	12,522
521		Mzdové náklady	0,000	20	0,000	0,000	19,801	9,190	28,991
	11	mzdy - závodní stravování	0,000		0,000	0,000	19,801	9,190	28,991
524+527		Zákonné sociální náklady	12,953	25	13,409	0,000	7,087	3,290	23,786
	05	převzaté respirátory od MŠMT	12,953		13,409	0,000	0,000	0,000	13,409
	11+21+30	sociální N - ZP,SP,FKSP - záv.strav.	0,000		0,000	0,000	7,087	3,290	10,377
549		Ostatní náklady z činnosti	8,689	2	0,000	0,000	0,000	6,686	6,686
	14	pojištění Generali	6,689		0,000	0,000	0,000	6,686	6,686
	15	škodní událost	2,000		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
551		Odписy	12,350	10	0,000	0,000	0,000	29,901	29,901
	14	odpisy	12,350		0,000	0,000	0,000	29,901	29,901
558		Náklady DDM (018,028)	0,000	105	0,000	0,000	102,020	78,293	180,313
	20	DDHM nad 3tis.Kč	137,577		0,000	0,000	102,020	78,293	180,313
562		Úroky	0,000	3	0,000	0,000	2,341	12,016	14,357
	0	úroky z úvěru	0,000		0,000	0,000	2,341	12,016	14,357
		CELKEM 5xx:	1453,999	1415	301,663	444,973	441,102	600,004	1787,742
	P	Předpokládané příjmy (-)	493,720	515	134,756	215,051	150,757	258,664	759,228
		CELKEM VYČERPÁNÝ							
		PRÍSPĚVEK po odečtení příjmů:	960,279		166,907	229,922	290,345	341,340	1028,514
		výsledek hospodaření	9,721		58,093	-4,922	-65,345	14,532	2,358
		Celkem příspěvek zřizovatele	970	900	225,000	225,000	225,000	355,872	1030,872
		příspěvek od zřizovatele přijat		dne:	10.3.21	10.5.21	27.8.21	6.10.21	
				ve výši:	225,000	225,000	225,000	355,872	1030,872

Zdroj: Základní škola Manětín (2021). Čerpání rozpočtu zřizovatele.

Abstrakt

Jirglová, N. (2022). *Hospodaření města a zřízených neziskových organizací* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: analýza hospodaření, obec, město Manětín, příjmy, rozpočet obce, rozpočet příspěvkové organizace, výdaje

Cílem práce je provedení analýzy hospodaření a vyhodnotit finanční situaci města Manětín. Teoretická část bakalářské práce se zabývá územně samosprávnými celky. V první kapitole jsou charakterizovány kraje a obce. Následující kapitola detailně rozebírá rozpočet, příjmy a výdaje. Poslední část teoretické části práce se zabývá charakteristikou příspěvkových organizací a financování příspěvkových organizací. Na teoretickou část navazuje čas praktická, která začíná představením města Manětín a jeho příspěvkových organizací (konkrétně Základní školy Manětín). Po představení následuje již samotná analýza hospodaření města zaměřená na příjmovou a výdajovou část rozpočtu v letech 2017 až 2021. Po analýze hospodaření města pokračuje analýza hospodaření Základní školy Manětín v letech 2018 až 2021.

Abstract

Jirglová, N. (2022). *The Economy of Municipality and established non-profit organizations* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Keywords: analysis of the management, expenditures, incomes, municipality, municipality Manětín, municipality's budget

The aim of the thesis is to carry out an analysis of the economy and to evaluate the financial situation of the town of Manětín. The theoretical part of the paper deals with territorially autonomous units. In the first chapter, regions and municipalities are characterized. The following chapter discusses the budget, income and expenses in more detail. The last part of the theoretical part of the thesis deals with the characteristics of contributory organizations and the financing of contributory organizations. The theoretical part is followed by the practical part, which begins with the introduction of the town of Manětín and their contributory organizations (specifically the Manětín Elementary School). The presentation is followed by the analysis of the city's economy focused on the revenue and expenditure part of the budget in the years 2017 to 2021. After the analysis of the city's economy, the analysis of the management of the Manětín Elementary School in the years 2018 to 2021 continues.